Ազգ
Azg
12 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2008 ՈՒՐԲԱԹ 231 (4125)

Թուրքական լրատվամիջոցներն անդրադարձել են Հայաստանի մտավորականության նամակին

Թուրքական լրատվական բոլոր միջոցները հրապարակել են Հայոց ցեղասպանությունը ճանաչելու կոչով Հայաստանի 300 մտավորականների ստորագրությամբ Թուրքիայի նախագահ Աբդուլլահ Գյուլին հղած նամակը: Մասնավորապես, թուրքական NTV հեռուստատեսությունը մեջբերել է հայ մտավորականների այն մտքերը, որ «Անկարան պետք է ընդունի Օսմանյան Թուրքիայի մեղքը հանրապետական Թուրքիային ժառանգություն մնալու իրողությունը» եւ, որ «թուրքական դիվանագիտությունը չի կարող մոռացնել տալ 1915-ի սեւ էջերը»: Թուրքական լրատվական աղբյուրները մեջբերել են նաեւ նամակի այն տողերը, որ «Թուրքիա-Հայաստան հարաբերությունների նորմալացման կարեւորությունն ի հայտ բերած զարգացումները Հարավային Կովկասում հանդիպել են հատկապես Հայոց ցեղասպանության հետ կապված խոչընդոտներին», հաղորդում է «Արմենպրեսը»:

Հայոց ցեղասպանությունն անտեսելու Բան Գի Մունի արարքը դատապարտելի է

Նա որպես ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար վիրավորում է հայ ժողովրդի արժանապատվությունը

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

Դեկտեմբերի 9-ին, ինչպես տեղեկացրել էինք նախավերջին համարում, լրացավ ՄԱԿ-ի Ցեղասպանության հանցագործությունը կանխելու եւ դրա համար պատիժ սահմանելու կոնվենցիայի ընդունման 60-ամյակը: Նույն օրը 60-ամյակի առթիվ հանդիսավոր ելույթ է ունեցել ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Բան Գի Մունը եւ ելույթում «ողջամտորեն» շրջանցել է Հայոց ցեղասպանության փաստը: Այս արարքը ինքնին տհաճ է եւ վրդովեցուցիչ: Չպետք է սակայն մոռանալ, որ Բան Գի Մունն ընդամենը ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշի վարչակարգի դրածոն է, վարչակարգն էլ՝ Իսրայելից ուղղորդվող «Նոր պահպանողականների»:

Դրածոյի հանգամանքը անհրաժեշտ է դարձնում, որ աշխարհում փոփոխությունների նախադրյալներ ստեղծելու համար ԱՄՆ-ը ձեւափոխելու հավակնություններ ունեցող նորընտիր նախագահ Բարաք Օբաման փոխի նաեւ ՄԱԿ-ի նկատմամբ պաշտոնական Վաշինգտոնի դիրքորոշումը: Այլապես նախատեսվող ձեւափոխումները, անկախ նպատակադրվածությունից, կստանան ձեւական բնույթ, եւ ՄԱԿ-ը ոչ միայն «համընդհանուր խաղաղության համար» չի ձեռնարկի ժողովուրդների իրավահավասարության եւ ինքնորոշման սկզբունքի վրա հիմնված միջոցառումներ, ինչպես միջազգային այս կառույցի կանոնադրությունն է պահանջում, այլ կշարունակի խնամքով քողարկել մի ժողովրդի նկատմամբ մյուսի շարունակական բռնարարքները, ինչպես շրջանցում է պաղեստինցիների պարագայում:

Այլ կերպ, ՄԱԿ-ը ոչ թե պաշտպանում է ժողովուրդների իրավահավասարությունը, այլ նրանց բաժանում առանձնաշնորհյալների եւ իրավազուրկների: Թերեւս դրանով էլ կոպտորեն խախտում է իր իսկ կանոնադրությունը: Սա խտրականության ակնհայտ դրսեւորում է:

Տես էջ 5

Նախագահները կարեւորել են գործարար փոխգործակցությունը

Բուլղարիա կատարած պաշտոնական այցի շրջանակներում դեկտեմբերի 10-ի երեկոյան նախագահներ Սերժ Սարգսյանը եւ Գեորգի Պըրվանովը Սոֆիայի «Բուլղարիա» համերգասրահում մասնակցել են արվեստի հայ եւ բուլղարացի հանրաճանաչ գործիչների մասնակցությամբ կայացած տոնական համերգին: Արդեն ուշ երեկոյան Բուլղարիայի նախագահ Գեորգի Պըրվանովի նստավայրում տրվել է պաշտոնական ճաշ՝ ի պատիվ Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսյանի Բուլղարիայի Հանրապետություն կատարած առաջին պաշտոնական այցի: Երկու երկրների նախագահները մասնակցել են Բուլղարիայի արտասահմանյան արվեստի ազգային պատկերասրահում բացված Սերգեյ Փարաջանովի կոլաժների ցուցադրությանը: Նախագահ Սերժ Սարգսյանի Բուլղարիա կատարած պաշտոնական այցը եզրափակվել է Սոֆիայում Հայաստանի դեսպանությունում այցելությամբ եւ դիվանագիտական անձնակազմի հետ հանդիպմամբ, ինչից հետո ՀՀ նախագահը վերադարձել է Երեւան:

ՀԱՅԱՑՔ

Ըստ Բրայզայի, ավելի լավ են Սարգսյան-Ալիեւ, քան Քոչարյան-Ալիեւ հարաբերությունները

ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի ամերիկացի համանախագահ Մեթյու Բրայզան մտադիր է մնալ իր պաշտոնում: «Թուրան» գործակալությանը տված հարցազրույցում Բրայզան պարզաբանել է, որ Վաշինգտոնում վարչակազմի փոփոխությամբ պետքարտուղարությունում էլ ղեկավարության փոփոխությունը սովորաբար չի անդրադառնում կարիերային դիվանագիտության ներկայացուցիչների վրա, որում ընդգրկված է նաեւ Բրայզան:

«Ես կադրային դիվանագետ եմ ու հույս ունեմ մնալ իմ պաշտոնում, շատ եմ ցանկանում մինչեւ վերջ հասցնել սկսած գործը ու տեսնել խաղաղ համաձայնագրի ստորագրումը», նշել է ամերիկացի դիվանագետը, ավելացնելով, որ ամեն դեպքում Մինսկի խմբի ամերիկացի համանախագահ մնալու հեռանկարի հարցը կլուծի պետքարտուղարության նոր ղեկավարությունը եւ իրավիճակը վերջնականապես կհստակեցվի հունվարի վերջին:

Դեռ բավարար չէ, որ Բրայզան հույսեր ունի մնալու համանախագահ, նա կրկին ղարաբաղյան հարցի առնչությամբ եւ կրկին ադրբեջանական լրատվամիջոցին հայտարարել է, թե Ալիեւի՝ մոսկովյան հռչակագրով ուժի կիրառումը չբացառելու հայտարարության առնչությամբ չի գտնում, որ Ադրբեջանի նախագահը պատերազմ է ուզում: Հետաքրքրական է, թե ինչպես է Բրայզան պատրաստվում մինչեւ վերջ հասնել բանակցություններում, եթե այդքան կարճ հիշողություն ունի:

Ինչեւէ, Բրայզան հերթական անգամ զարմացնում է այսքան վաղ հայտարարելով, թե Ալիեւ-Սարգսյան հարաբերություններն «ակնհայտորեն» ավելի լավ են, քան Ալիեւ-Քոչարյան հարաբերությունները: Նույն համատեքստում զարմացնում է, որ Բրայզան այս անգամ ընդգծել է, թե կարգավորման սկզբունքները ներառում են տարածքային ամբողջության եւ ինքնորոշման համադրություն:

Ա. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Հունվարի 10-ին կաշխատենք հունվարի 5-ի փոխարեն

Ամանորի տոնական օրերի կապակցությամբ, կառավարության որոշմամբ, 2009-ի հունվարի 5-ի աշխատանքային երկուշաբթի օրվա փոխարեն կաշխատենք հունվարի 10-ին՝ շաբաթ օր:

Անձնագիրը կարող է տրամադրվել 1-4 օրվա ընթացքում

Անձնագիր ստանալու կամ փոխանակելու մասին քաղաքացու դիմումին կից ներկայացված փաստաթղթերն ամբողջական լինելու դեպքում, անձնագիրը տրվում կամ փոխանակվում է 5-րդ աշխատանքային օրը՝ քաղաքացուց գանձելով միայն օրենքով սահմանված պետական տուրք: ՀՀ քաղաքացու ցանկությամբ ավելի կարճ ժամկետում անձնագիր տալու կամ փոխանակելու համար ծառայությունների վճարների չափերը սահմանվել են. 1 աշխատանքային օրվա դեպքում՝ 20 հազար դրամ, 2-4 աշխատանքային օրվա դեպքում՝ 10 հազար դրամ: Այդ մասին նշված է երեկ կառավարության հաստատած քաղաքացու անձնագիր տալու կամ փոխանակելու ծառայությունների վճարների չափերի, ինչպես նաեւ անձնագիր տալու կամ փոխանակելու վճարովի ծառայության մատուցման պայմանագրի ձեւի մասին փաստաթղթերում:

Նոր շենք կառավարության շենքի բակում

Երեւանի ՀՀ կառավարության թիվ 1 շենքի բակում կկառուցվի վարչական շենք ըստ Երեւանի քաղաքապետի հաստատած նախագծի: Կառավարության որոշմամբ Երեւանի քաղաքապետին հանձնարարվեց «Բարայ Դեւելոփմենթ» ՍՊԸ-ի հետ կնքել Երեւան քաղաքի ՀՀ կառավարության թիվ 1 շենքի բակում վարչական նշանակության բազմահարկ շենք կառուցելու մասին համապատասխան պայմանագիր՝ նշելով նաեւ դրա համար հիմք հանդիսացող պայմանները: Ա. Մ.

Եղանակը Երեւանում

Դեկտեմբերի 12-ին Երեւանում սպասվում է առանց տեղումների եղանակ: Ջերմաստիճանը գիշերը՝ ցածրադիր վայրերում՝ -7...-9, բարձրադիրում՝ -3...-5, ցերեկը՝ +4...+6 աստիճան:

Ուշադրություն

Մասնավոր հատվածի օժանդակության ծրագրերի ֆինանսավորման նպատակով ստեղծված է օպերատիվ շտաբ. բիզնես ծրագրեր, առաջարկություններ կարող եք ներկայացնել ՀՀ վարչապետի օգնականի՝ **albert-grigoryan@gov.am** հասցեով կամ զանգահարել 52-92-39 հեռախոսահամարով:

Կորեայի դեսպան. «Հայաստանը հարուստ է մարդկային ռեսուրսներով»

Հաջորդ տարի կնշվի Հայաստանում Կորեայի պատվավոր հյուպատոսության 5-ամյակը

Հայաստանում Կորեայի դեսպան Լու Կյու-Հյոնի (նստավայրը՝ Մոսկվա) Երեւան երկօրյա այցելության ընթացքում տեղի են ունեցել մի շարք հանդիպումներ, ձեռք բերվել համատեղ ծրագրերի իրականացման պայմանավորվածություններ: Այդ մասին երեկ դեսպան պրն Լուն ներկայացրեց «Ազգի» հարցազրույցում:

- Պրն դեսպան, ո՞րն էր այցելության հիմնական նպատակն ու ի՞նչ հանդիպումներ եք ունեցել Երեւանում:

- Այցելության ընթացքում երեկ առավոտյան հանդիպել եմ էներգետիկայի նախարարի հետ, եղել Երեւանի լեզվաբանական համալսարանում, հանդիպել արտգործնախարարի երեկվա դրությամբ փոխարինող փոխնախարար Գեղամ Ղարիբջանյանի հետ: Ես միեւնույն ժամանակ Հայաստանում Կորեայի դեսպանն եմ, դրա համար հարկ է ավելի հաճախ լինել Երեւանում: Կորեայի նախագահի Ռուսաստան այցելությունից հետո ինձ համար առավել կարեւոր էր լինել Հայաստանում, հանդիպել տարբեր գերատեսչությունների ղեկավարների հետ: Նախորդ տարի հուլիսին եմ հանձնել իմ հավատարմագրերը Հայաստանի կառավարությանը, անցած մեկ տարվա արդյունքում ուզում եմ գնահատել կատարվածը եւ հաջորդ տարվա անելիքները ծրագրել: Համալսարանում եղած ժամանակ հանդիպեցի կորեերեն սովորող ուսանողների հետ, եւ քանի որ Կորեայի կառավարությունը ցանկանում էր աջակցել, նրանց կհանձնվի 100 հզ. ԱՄՆ դոլար՝ որպեսզի իրենք կարողանան հոգալ ուսումնական ձեռնարկների ձեռքբերման հարցերը: Էներգետիկայի նախարարի հետ խոսեցինք մեր համատեղ ծրագրի մասին, որում կորեերեն «Ջի-Էս քնստրակշըն» ընկերությունը մասնակցում է Երեւանում ՋԷԿ-ի կառուցմանը, ամեն ինչ ըստ ժամանակացույցի է, եւ մենք հաղորդեցինք, որ ամեն ինչ կանենք ժամանակին այդ նախագիծն ավարտելու համար: Մեր խորհրդարանների միջեւ կապերի ակտիվացման հարցը պետք է քննարկվեր Ազգային ժողովի նախագահի հետ, բայց գրաֆիկում փոփոխությունների պատճառով այն տեղի չունեցավ:

Հայաստանում Կորեայի պատվավոր հյուպատոս Արմեն Աբրահամյանը եւ Կորեայի դեսպան Լու Կյու-Հյոնը

Տես էջ 3

«Հայաստանի Հանրապետություն» եւ «Ազգ» օրաթերթերը Իրանի միջազգային փառատոնում

Նոյեմբերի 16-23-ը Թեհրանում անցկացվեց «Մամուլի եւ լրատվական գործակալությունների 15-րդ փառատոնը», ուր Հայաստանից ներկայացված էին «Հայաստանի Հանրապետություն» եւ «**Ազգ**» օրաթերթերը: Փառատոնին, որին մասնակցում էր 23 երկիր, Հայաստանը ներկայացվում էր առաջին անգամ, սակայն ամենամեծ հետաքրքրություն առաջացրած երկրներից մեկն էր: «ԱՄՆ երկրներին տրամադրել էին 5 խառակուսի մետրանոց տարածք, բայց մեր տաղավարը բավականին մեծ էր ու տեղակայված էր կենտրոնում: Ամենամարդաշատ տաղավարը Միացյալ Նահանգներինն էր, այնուհետեւ՝ Ինդոնեզիայինը ու Հայաստանինը: Մեզ հետ տարած նյութերը, բուկլետներն ու պաստառները սպառվեցին առաջին օրը, վերցրել էինք նաեւ համակարգիչ ու ցուցադրում էինք հայկական կայքերը», նշեց «Հայաստանի Հանրապետություն» օրաթերթի խաղաղական մեկնաբան, իրանագետ **Էմմա Բեգիջանյանը**:

Իրանը ներկայացված էր շուրջ 400 տաղավարով, ներկայացված էին տեղական ու ամբողջ երկրով տարածվող պարբերականները, ինչպես նաեւ մասնագիտական մամուլը ներկայացնող թերթերը: «Փառատոնը հնարավորություն տվեց ծանոթանալու այլ երկրների լրագրողների հետ, փորձի փոխանակում կատարելու, հանդիպեցինք տեղական մամուլի ներկայացուցիչների հետ: Այցելել ենք Իրանի ամենահին ու մեծ պարբերականներից մեկի՝ «Էթելաաթի» խմբագրություն: Իրանում տպագրվում են շատ մեծ տպաքանակով գունավոր բազմաթիվ թերթեր, շուրջ 150 օրաթերթ ունեն, որոնք տարածվում են երկրով մեկ», ասաց «**Ազգ**» օրաթերթի միջազգային մեկնաբան **Արմեն Մանվելյանը**:

ARMENPRESS

Իրանում նաեւ գործում են մամուլի դատարան եւ արհմիություն, որոնք զբաղվում են լրագրողների շահերի պաշտպանությամբ: Արմեն Մանվելյանի խոսքերով, Իրանը մեզ համար դեռեւս չբացահայտված երկիր է, ինչպես Հայաստանը Իրանի համար: «Մեզ ուղղվում էին բազմաթնույթ հարցեր Հայաստանի մասին, ընդհուպ ինչպես են մարդիկ այստեղ հագնվում: Մենք հարեւան երկրներ ենք, բայց նրանք նույնիսկ չգիտեն, որ մենք քրիստոնյա ենք: Մարդիկ հաճախ խնդրում էին քարտեզի վրա ցույց տալ Հայաստանի տեղը: Այս փառատոնը ցույց տվեց, որ տեղեկատվության մեծ պակաս կա: Պետք է նշեմ, որ ի տարբերություն մյուս երկրների տաղավարների, մեր տաղավարը հայկական դեսպանատան կողմից ուշադրության չարժանացավ», ասաց Արմեն Մանվելյանը:

Էմմա Բեգիջանյանը պատմում է, որ հայկական տաղավարի հետեւում գտնվում էին Ադրբեջանի ու Թուրքիայի տաղավարները: «Մեզ շատ հարցեր էին ուղղում հատկապես ղարաբաղյան խնդրի վերաբերյալ: Մեզ մոտեցել էին մի խումբ ուսանողներ, մենք պատասխանեցինք նրանց հարցերին Արցախի վերաբերյալ: Հետո գնացել էին ադրբեջանական տաղավար, ուր նրանց մեծ դժկամությամբ էին ընդունել: Վերջում եկել էին մեզ մոտ ու նշում էին, որ հիացած են հայերի սիրալիրությամբ», ասաց Էմմա Բեգիջանյանը:

Իրանում ապրում է շուրջ 100000 հայ: Ա. Մանվելյանի խոսքերով Իրանի հայկական համայնքը բավականին կազմակերպված ու հզոր է, որն ունի Իրանի օրենքներով հաստատված ներքին կանոնակարգ: Համայնքում ընտրվում է պատգամավորական խորհուրդ, որն էլ իր հերթին ընտրում է թեմական խորհուրդ, վերջինս ներկայացնում է հայ համայնքի շահերը: Համայնքը ունի տարբեր մարզամշակութային միություններ: Թեհրանահայության շրջանում ամենաընթերցվող հայկական թերթերից մեկը «**Ազգն**» է: «Տաղավարում հետաքրքրությունը մեծ էր «**Ազգ**» օրաթերթի հանդեպ: Թեհրանում նաեւ այցելել էի հայկական ամենահին պարբերականներից մեկի՝ «Ալիք» թերթի խմբագրություն, նրանք նշեցին, որ պարբերաբար օգտվում են մեր թերթից ու վերատպում հոդվածներ», ասաց Արմեն Մանվելյանը:

ՌՈՒԶԱՆ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

ԿՈՆՖԵՐԱՆՍ ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏՈՒՄ

Ղարաբաղը միշտ հավատարիմ է եղել ազատության գաղափարներին

«Մարդու իրավունքների պաշտպանությունը սահմանադրական արդարադատության պրակտիկայում» թեմայով համատեղ կոնֆերանսը, որը նախաձեռնել էին ՀՀ Սահմանադրական իրավունքի կենտրոնը, ԼՂՀ Գերագույն դատարանը, ԼՂՀ խորհրդարանի պետական-իրավական հարցերի մշտական հանձնաժողովը, ԼՂՀ արդարադատության նախարարությունը եւ մարդու իրավունքների պաշտպանը, նվիրված էր Մարդու իրավունքների համընդհանուր հռչակագրի 60-ամյակին եւ ԼՂՀ սահմանադրության օրվան: Գիտկոնֆերանսը տեղի ունեցավ դեկտեմբերի 9-ին եւ 10-ին Ստեփանակերտում:

Միջոցառումը բացելով, ԱԺ նախագահ **Աշոտ Ղուլյանը** նշեց. «Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունը Մարդու իրավունքների համընդհանուր հռչակագրին միանալու մասին հայտարարել է իր պետական անկախության հռչակումից շուրջ մեկ տարի անց՝ ԳԽ նախագահության 1992 թվականի նոյեմբերի 26-ին: Նորանկախ հանրապետության այդ քայլը, ըստ Ա. Ղուլյանի, բխում էր արցախահայության ազգային ազատագրական պայքարի բուն գաղափարից՝ ուղղված իր պատմական բնօրրանում հնագույն ժամանակներից ի վեր գոյատեւող հայ էթնոսի եւ այդ հանրության անդամ մարդու իրավունքների ու հիմնարար ազատությունների պաշտպանությանը»:

Կոնֆերանսի մասնակիցներին ողջունեց ԼՂՀ նախագահ **Բակո Սահակյանը**: Կարեւորելով կոնֆերանսի նշանակությունը, նախագահը մասնավորապես ասաց. «Լեռնային Ղարաբաղի ժողովուրդը միշտ հավատարիմ է եղել ազատության, ժողովրդավարության գաղափարներին, ինչպես նաեւ այնպիսի իրավական պետության ստեղծմանը, որտեղ մարդու եւ քաղաքացու արժանապատվությունն ու ազատությունը կլինեն բարձրագույն արժեքներ: Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության սահմանադրության ընդունումը մեկ անգամ եւս հաստատել է այդ գործընթացի անշրջելիությունը եւ մեր ժողովրդի ձգտումն ու կամքը՝ լիովին իրացնել ազատ եւ արդար հասարակության մեջ ապրելու իրավունքը, որտեղ կլինեն բոլորի համար զարգացման հավասար հնարավորություններ»:

Կոնֆերանսի մասնակիցները երկօրյա լիագումար նիստերում քննարկեցին մարդու իրավունքների պաշտպանությանն առնչվող մի շարք խնդիրներ՝ երկու հայկական պետություններում առկա փորձն ու անելիքները գնահատելով միջազգային պրակտիկայի համադրության մեջ:

Ընդհանուր առմամբ լսվեց 7 զեկուցում, որոնցով հանդես եկան ԵՊՀ եվրոպական եւ միջազգային իրավունքի ամբիոնի վարիչ **Վիգեն Քոչարյանը**, ՀՀ ՍԴ նախագահի **Գագիկ Հարությունյանը**, ԼՂՀ գերագույն դատարանի նախագահ **Արարատ Դանիելյանը**, ՀՀ գլխավոր դատախազ **Աղվան Հովսեփյանը**, ՀՀ ՍԴ անդամներ **Կիմ Բալայանը** եւ **Հրանտ Նազարյանը**, ԼՂՀ մարդու իրավունքների պաշտպան **Յուրի Հայրապետյանը**:

Զեկուցումներն ուղեկցվեցին մտքերի փոխանակությամբ, իսկ հարցերին տրվեցին համապատասխան պարզաբանումներ:

ԿԻՄ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ, Ստեփանակերտ

Խոսրով Հարությունյան. «Թուրքիան պարզապես դատապարտված է լուծելու հարցերը Հայաստանի հետ»

ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի ամերիկացի համանախագահ Մեթյու Բրայզայի հակասական հայտարարությունները, Հայաստանի քրիստոնեա-դեմոկրատական կուսակցության նախագահի կարծիքով, մեկ բացատրություն ունեն. «Ադրբեջանի տարածքային ամբողջականության մասին հայտարարություններ անելը Ադրբեջանին հնարավորինս ամերիկյան կառքին կցելն է: Ղարաբաղը նվիրել Ադրբեջանին ԱՄՆ-ն չի պատրաստվում: Պարզ է, որ այդ դեպքում Ադրբեջանը կդառնա պարզապես անկառավարելի»: Միաժամանակ Խոսրով Հարությունյանը համոզված է, որ արցախյան խնդրի լուծումը նույնքան հեռու է իրականություն դառնալուց, որքան էր տասը տարի առաջ: «Վրաց-օսական հակամարտությունը ցույց տվեց, թե ողբերգական ինչ հետեւանքների կարող է հանգեցնել կոնֆլիկտի ռազմական լուծումը: Ղարաբաղյան խնդիրն այս առումով բացառիկ կարեւորություն է ստանում: Հարցի խաղաղ լուծումը տարածաշրջանում խոշոր պետությունների՝ սեփական ազդեցությունների ոլորտը ընդլայնելու առիթ է», ասաց Խոսրով Հարությունյանը:

Քրիստոնեա-դեմոկրատական կուսակցության նախագահը նկատեց, որ իրենք մշտապես կողմ են եղել հայ-թուրքական հարաբերությունների կայունացմանը եւ սահմանների բացմանը: Նոր զարգացումներին կուսակցությունում լավատեսությամբ են հետեւում: «Թուրքիան չի էլ թաքցնում տարածաշրջանային տերություն դառնալու իր ցանկությունները: Հայ թուրքական հարաբերությունների կայունացումը Թուրքիայի նոր ձգտումների համատեքստում առանցքային նշանակություն ունի: Սահմանների փակ լինելն այլեւս դադարել է երկու պետությունների խնդիրը լինելուց՝ ձեռք բերելով տարածաշրջանային նշանակություն: Թուրքիային անհնար կլինի ընկալել որպես տարածաշրջանում խաղաղության ջատագովի, երբ ունի փակ սահմաններ: Թուրքիան պարզապես դատապարտված է լուծելու հարցերը Հայաստանի հետ: Մեր երկիրն այս պարագայում կարող է միայն նպաստել զարգացումների նման ընթացքին», նշեց Խոսրով Հարությունյանը:

Թուրքական մամուլին հետեւելիս Խոսրով Հարությունյանը նկատել է, որ նվազում են թուրք պաշտոնյաների այն հայտարարությունները, թե սահմանները փակ կմնան մինչեւ Ղարաբաղից դուրս չբերվեն հայկական զորքերը: «Սահմանի բացմամբ Ադրբեջանի ռազմատենչ հայտարարություններն անմիջապես կկորցնեն իրենց իմաստը: Ակնհայտ է, որ տարածաշրջանի խաղաղ զարգացման մասին խոսելն անիմաստ է, եթե շարունակեն Հայաստանին մեկուսացնել», ասաց բանախոսը: Նրա փոխանցմամբ, այս պարագայում կարեւոր է, որ Հայաստանն արտաքին քաղաքականության ոլորտում լինի նախաձեռնող եւ ակտիվ:

Հայաստանի համար ճգնաժամային ժամանակահատվածում վարչապետի պաշտոնը զբաղեցրած Խոսրով Հարությունյանը համաշխարհային տնտեսական ճգնաժամի հետեւանքներին դիմակայելու համար կառավարությանը խորհուրդ է տալիս դիմել վճռական քայլերի: «Լեռնամետալուրգիայում արդեն իսկ ակնհայտ են ճգնաժամի հետեւանքները: Հայաստանի տնտեսության ՀՆԱ-ում լեռնամետալուրգիան կառուցվածքաստեղծ նշանակություն ունի: Կարծում եմ, անհրաժեշտ է զարգացնել տնտեսության այնպիսի ճյուղերը, որոնք գիտատար են, աշխատատար եւ տրանսպորտային մեծ ծախսեր չեն պահանջում: Ճգնաժամի հետեւանքները դեռ նկատելի կլինեն աշխատանքման ոլորտում եւ նկատելիորեն կազդեն բնակչության գնողունակության վրա, քանի որ հնարավոր է տրանսֆերների նվազում», նշեց բանախոսը:

Վերջերս մամուլում լուրեր էին տարածվել, թե «Բարգավաճ Հայաստան» կուսակցության համագումարի ընթացքում պատրաստվում են «բիկացնել» Խոսրով Հարությունյանին: Ի պատասխան այս լուրերի բանախոսը նշեց. «Քրիստոնեա-դեմոկրատական կուսակցությունը բաց է համագործակցության համար, սակայն «բիկացնել» հնարավոր չէ»: Համագործակցության առաջարկ կուսակցությունը ԲՀԿ-ից չի ստացել:

ԱՐՇԱԿ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

Պարզվում է՝ հայր Թարիելներ կան նաեւ Ջավախքի Սամսար գյուղում

Դեկտեմբերի 10-ին Ախալքալաք են այցելել ազգային փոքրամասնությունների պաշտպանության եվրոպական շրջանակային կոնվենցիայի փորձագիտական խմբի անդամները, հանդիպել հայկական հասարակական կազմակերպությունների հետ: «**Ազգի**» տեղեկություններով, փորձագիտական խմբի առջեւ բարձրացրել են հայոց լեզվին կարգավիճակ տալու, դպրոցների, կրթության, բարձրագույն կրթության հարցեր: Մասնավորապես բարձրագույն կրթության առումով խնդրահարույց է, որ ջավախքցի երիտասարդները մեկնում են Հայաստան՝ հետագայում չվերադառնալով հայրենիք: Այսպես արհեստականորեն Ջավախքում խթանվում է արտագաղթը:

Փորձագիտական խմբին ներկայացվել է նաեւ, որ վրացի հոգեւորականները միայն Թբիլիսիում չէ, որ հայկական եկեղեցի զավթելու գործով են զբաղված: Ջավախքի Սամսար գյուղի հայկական եկեղեցի են փորձել ներխուժել վրացի հոգեւորականները: Եվրոպացի փորձագետներին տեղեկացրել են նաեւ Ջավախքի տնտեսական խնդիրների, գործազրկության մասին: Հետաքրքրական է, որ փորձագետներն Ախալքալաքում հանդիպել են նաեւ «**Ազգի**» ընթերցողներին հայտնի, ներկայումս կալանքի տակ գտնվող Վահագն Չախալյանի հոր հետ, ծանոթացել Չախալյանի գործի մանրամասներին:

Փորձագիտական այս խմբի առաքելությամբ կպատրաստվի զեկույց, թե որքանով է Վրաստանը կատարում իր իսկ ստորագրած ազգային փոքրամասնությունների պաշտպանության եվրոպական շրջանակային կոնվենցիայի պահանջները: Զեկույցը ներկայացվում է Եվրոպայի խորհրդի նախարարական հանձնաժողովին, որն էլ զեկույցի հիման վրա Վրաստանի իշխանություններին հանձնարարականներ է պատրաստում:

Ա. Հ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԵ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետութեան 47
Ֆաքս 374 10 562863
e-mail: azg@azg.am
azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ 529221
Հաշուապահութիւն (գովազդ) / հեռ 582960
Լրագրողների սենեակ /հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայութիւն /հեռ 582483
Շուրջօրեայ լրահաւաք ծառայութիւն /հեռ 529353
Համակարգչային շարուածքը «Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ՝ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
Գ տառով յօդուածները գովազդային են, որոնց բովանդակութեան համար խմբագրութիւնը պատասխանատուութիւն չի կրում:
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 0010

Վիկտոր Դալլաքյան. «Ձերբազատվել «քոչարյանիզմի» բացասական ժառանգությունից»

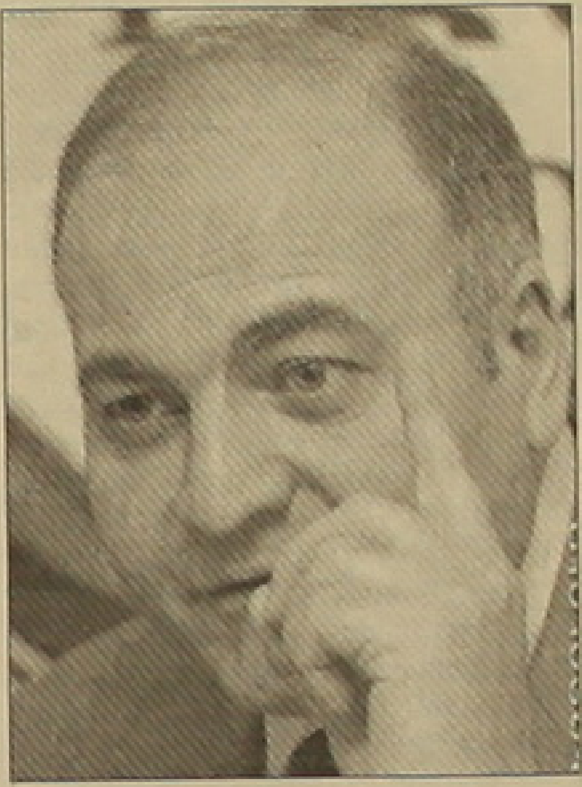

Անցնող տարվա քաղաքական կարեւորագույն իրադարձությունները երեկ Մամուլի ազգային ակումբում (ՄԱԱ) ամփոփեց ԱԺ անկախ պատգամավոր Վիկտոր Դալլաքյանը: Ընդհանուր գնահատականներ տալով փետրվարին կայացած նախագահական ընտրություններին եւ մարտյան իրադարձություններին ու ներքաղաքական զարգացումներին, պատգամավորը նշեց, որ Հայաստանում գոյություն ունի իշխանության վստահության խնդիրը, ինչն արդեն տարբերական բնույթ է կրում: Հասարակության աչքերում իշխանության վստահությունը վերականգնելու նպատակով Դալլաքյանն առաջարկում է բացահայտել ու պատասխանատվության ենթարկել մարտյան իրադարձությունների կազմակերպիչներին եւ իրականացնողներին, լայն համաներում իրականացնել, ժողովրդավարությանն ուղղված քայլեր ձեռնարկել, ստեղծել տնտեսական մրցակցության ազատ հնարավորություններ եւ ձերբազատվել «քոչարյանիզմի» բացասական ժառանգությունից: «Եթե գործող նախագահը հրաժարվի Քոչարյանի ժառանգությունից նաեւ կադրային առումով, տոտալիտար մեթոդներից, որոնք կիրառվել են Քոչարյանի օրոք, ապա այսօրվա իշխանությունը ժողովրդի վստահությունը վայելելու շանս կունենա: Ի վերջո Քոչարյանի օրոք Լեռնային Ղարաբաղը դուրս մղվեց բանակցային գործընթացից եւ Հայաստանին միջազգային որոշ փաստաթղթեր դիտարկեցին որպես ագրեսորի: Կառավարության կազմում կան մարդիկ, որոնք քոչարյանական ռեժիմի օրոք լուրջ դերակատարություն են ունեցել: Այդ մարդիկ պետք է կառավարության կազմում չլինեն: Խնդիրը վերաբերում է նաեւ ուժային ռեժիմին: ՀՀ երեք նախագահների աքիլլեսյան գարշապարը կադրային սխալ քաղաքականություն իրականացնելն է», ասաց Դալլաքյանը:

Դալլաքյանը վստահ է, որ Հայաստանի քաղաքական համակարգում դեռեւս չեն ձեւավորվել ընդդիմություն-իշխանություն փոխհարաբերությունների քաղաքակիրթ մոտեցումներ: Իշխանությունը կառավարում է ընդդիմությանը պատժելու, իսկ ընդդիմությունը փորձում է ղեկը ստանձնել իշխանությանը ոչնչացնելու համար: «Ինչ վերաբերում է մարտյան իրադարձություններին, ապա մարտի 1-ի եւ 2-ի իրադարձությունների միակ պատասխանատուն Ռոբերտ Քոչարյանն է», ասաց Վիկտոր Դալլաքյանը:

Օբաման ժամանակ չունի ԼՂՀ հարցով զբաղվելու համար

Լեռնային Ղարաբաղի հիմնահարցի հետ կապված վերջին զարգացումներին եւ գործընթացի վերաբերյալ Դալլաքյանն իր խոսքերով հոռետեսական վերաբերմունք ունի: «ԼՂՀ հարցին հայանպաստ լուծում կտրվի միայն այն ժամանակ, երբ Հայաստանը կդառնա տնտեսապես մրցունակ պետություն: Ցավոք, տնտեսական մրցակցության առումով մենք զիջում ենք Ադրբեջանին: Նա ունի նավթ եւ մարդկային ռեսուրսներն էլ կրկնակի ավելի են: Եթե 1998-ին Հայաստանի պետական բյուջեն Ադրբեջանի պետական բյուջեին զիջում էր 1.5 անգամ, ապա այժմ այդ բացասական հաշվեկշիռը հինգն է: Հազիվ թե համաշխարհային ուժային երեք կենտրոնների՝ ԱՄՆ-ի, Ռուսաստանի ու Եվրամիության միջեւ ձեռք բերվի այնպիսի համաձայնություն, որը կարող է ընդունելի լինել Հայաստանի, Լեռնային Ղարաբաղի եւ Ադրբեջանի համար», ասաց Վիկտոր Դալլաքյանը՝ նշելով, որ բանակցային գործընթացում պետք է ստորագրվեր 4 փաստաթուղթ՝ հռչակագիր, կոնցեպցիա, սկզբունքներ եւ վերջնական փաստաթուղթ: Ըստ Դալլաքյանի, ԱՄՆ-ի նորընտիր նախագահն այնքան խնդիր ունի, որ ԼՂՀ-ի հարցով զբաղվելու ժամանակ մոտ ապագայում չի ունենա:

«Հայաստանում կլինեն սոցիալական ցնցումներ»

Դալլաքյանը լուրջ մտահոգություններ ունի տնտեսական ճգնաժամի առնչությամբ Հայաստանի իշխանությունների վարած քաղաքականության վերաբերյալ: Ըստ նրա, վարչապետ Տիգրան Սարգսյանի ներկայացրած համաշխարհային տնտեսական ճգնաժամը հաղթահարելու հակաճգնաժամային քաղաքականության սկզբունքները ֆինանսական առարկայական հիմնավորումներ չունեն: «Հայաստանի արտաքին առեւտրի ներմուծման դիսբալանսը կազմում է ավելի քան 3 մլրդ դոլար: Հայաստանը լուրջ կախվածություն ունի արտաքին աշխարհից: Բյուջեի 3 մլրդ-ից 2-ը Հայաստան է մտնում տրանսֆերների միջոցով, եթե շարունակվի ճգնաժամը՝ վտանգված է լինելու այդ 2 մլրդը եւ Հայաստանում կլինեն որոշակի սոցիալական ցնցումներ: Տպավորությունս այնպիսին է, որ գործող իշխանությունները անպատրաստ են դիմակայելու սպասվող արհավիրքին», ասաց Դալլաքյանը:

Հուշարձան բացելու փոխարեն ապահովեք մարդկանց բնակարանով

«Ռոբերտ Քոչարյանը նախընտրական երկու ծրագրերում խոստացավ մինչեւ 2003-ը լուծել աղետի գոտու բնակարանային խնդիրները: Սակայն պրոբլեմը չլուծվեց, ինչը օրենքի խախտում է: Աղետի գոտու հիմնախնդիրների լուծումը ՀՀ-ի արժանապատվության խնդիրն է, մինչդեռ 30.000 մարդ դեռեւս բնակարան չունի: Սակայն Սերժ Սարգսյանը խոստացել է մինչեւ 2012-ը լուծել բնակարանային խնդիրները: **«Ազգ»**-ի հարցին՝ «Երկրաշարժի 20-ամյակի կապակցությամբ ավելի ճիշտ չէ՞ր լինի, որ հուշարձան տեղադրելուց բացի ստեղծված կառավարական հանձնաժողովը բնակարանով ապահովեր տնակներում ապրող գոնե 20 ընտանիքի», Դալլաքյանը ասաց. «Շատ ավելի ընկալելի կլիներ, որ երկրաշարժից 20 տարի հետո մարդիկ բնակարանով ապահովված լինեին: Երբ 30.000 մարդ անօթեւան է, բայց միջոցառում ենք կազմակերպում, կոնֆլիկտն ավելի ցցուն է դառնում: Զրուցել եմ շարքային քաղաքացիների հետ, ովքեր տնակներում են ապրում: Բոլորն էլ ասում էին, թե ավելի լավ կլիներ, որ այդ 200 մլն դրամը տրամադրեին մարդկանց բնակարանով ապահովելու համար: Համաձայն եմ տնակներում ապրող մարդկանց տրամաբանությանը: Նրանք իրավունք ունեն այդպես մտածելու», նկատեց նա:

«Ջյունանուշն» էլ չի փրկի Ազգային ժողովի հեղինակությունը

«Ազգային ժողովի հեղինակությունը բարձրացնելու ընդամենը մեկ ճանապարհ գոյություն ունի՝ իրականացնել արդար ընտրություններ: Չեմ կարծում, որ այսօրվա ԱԺ-ն արտահայտում է հայ ժողովրդի իղձերը: ԱԺ-ի հեղինակության բարձրացումը բացարձակապես կապ չունի շենքի գորգերը փոխելու կամ տոնածառի անցկացման հետ», ասաց Վիկտոր Դալլաքյանը:

ՀԱՍՄԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ՄԻՋՊԵՏԱԿԱՆ

Կորեայի դեսպան. «Հայաստանը հարուստ է մարդկային ռեսուրսներով»

1-ին էջից

- Հաջորդ տարի կլրանա Հայաստանում պատվավոր հյուպատոսության բացման 5-րդ տարին: Ինչպե՞ս կգնահատեք հյուպատոսության աշխատանքն ու արդյոք Կորեայի կառավարությունը չի՞ ծրագրում դեսպանատուն բացել Հայաստանում:

- Սկզբից նշեմ, որ կառավարությունը դեռ չի դիտարկում մոտակա օրերին Կորեայի հյուպատոսություն կամ դեսպանություն բացել Երեւանում: Բայց բոլոր ոլորտներում մեր հարաբերությունների բուռն զարգացմանը զուգընթաց մենք կդիտարկենք այստեղ դեսպանություն բացելու հարցը համապատասխան պահին: Այս համատեքստում բարձր եմ գնահատում Հայաստանում Կորեայի պատվավոր գլխավոր հյուպատոսի աշխատանքը: Շատ խնդիրներ դեսպանության փոխարեն պատվավոր հյուպատոսն է իրականացնում, եւ դա մենք բարձր ենք գնահատում: Պատվավոր հյուպատոսը մեծ դեր է խաղում տարբեր հարցերում, մասնավորապես, մարդկանց փոխանակման ակտիվացման մեջ, եւ ես ուզում եմ նշել, որ նախորդ տարի հոկտեմբերին մեր այցելության պատվիրակության մեջ կորեական մշակութային խմբին Երեւանում մեծապես աջակցեց պատվավոր հյուպատոսը: Բացի այդ, պատվավոր հյուպատոսը օժանդակում է մեր տնտեսական, ինվեստիցիոն, առեւտրային համագործակցության մեծացմանը, այս այցելությանս ընթացքում էլ ինձ ուղեկցում է ԿՈՏՐԱ-ի (Կորեայի առեւտրաներդրումային աջակցության պետական գործակալություն) մոսկովյան մասնաճյուղի ղեկավարը, որի աշխատանքին մեծապես աջակցում է Հայաստանում Կորեայի պատվավոր հյուպատոս Արմեն Աբրահամյանը: Հաջորդ տարի Հայաստանում պատվավոր հյուպատոսության 5-ամյակը նշելու հարցն արդեն քննարկել ենք, որի մանրամասները կճշտվեն:

- Պրն դեսպան, կորեական տարբեր ընկերությունների համար, ըստ Ձեզ, հայկական տնտեսության ո՞ր ոլորտները կարող են լինել գրավիչ, հատկապես եթե հաշվի առնենք, որ չնայած ավանդաբար մեր երկրների միջեւ կապերի բացակայությանը՝ կորեական որոշ ընկերություններ ներկայացված են հայաստանյան շուկայում:

- Դեռեւս մեր երկրները միմյանց ոչ այնքան լավ գիտեն, ուստի մենք առաջնահերթ պետք է ակտիվացնենք մարդկանց փոխանակումը բոլոր ոլորտներում: Եթե չլիներ համաշխարհային տնտեսական ճգնաժամը, նախատեսված էր, որ ինձ պետք է ուղեկցեին շատ կորեական ընկերությունների, տնտեսական խմբերի ղեկավարներ, ներկայացուցիչներ: Կարծում եմ, որ հաջորդ տարի ինձ հետ կլինի կորեացի բիզնեսմենների մեծ խումբ: Երեւանում մի շարք հանդիպումներից ես կարող եմ եզրակացնել, որ Հայաստանը մարդկային ռեսուրսներով հարուստ երկիր է: Եվ մեր ժողովուրդները հոգեւոր նմանություններ ունեն: Ընդ որում, ես դա կարող եմ ասել նաեւ Արա Աբրահամյանի օրինակով, որ ռուս-կորեական գործարար ընկերակցության համանախագահն է եւ նման է կորեացու, քանի որ ակտիվ ու գործուն է: Ուստի ես վստահ եմ, որ մարդկանց շփումների հնարավորությունների ընդլայնումը զուգահեռ կդառնա մեր համագործակցության զարգացման հնարավորություն: Ի դեպ, դրան կնպաստի նաեւ, որ հաջորդ տարվա սկզբին կտպագրվեն առաջին հայերեն-կորեերեն բառարանները: Կարծում եմ, մեր կապերը կսերտանան նաեւ գիտական-կրթական ոլորտներում, արդեն երկու հայ ուսանողներ սովորում են Կորեայում, այդ թիվը դեռ փոքր է, կաշխատենք մեծացնել, քանի որ նրանք յուրօրինակ կամուրջ կդառնան ինչպես մեր բարեկամության, այնպես էլ համագործակցության զարգացման համար:

- Բացի էներգետիկ ծրագրից, կա՞ն այլ համատեղ կամ միայն կորեական ընկերությունների ծրագրեր, որոնց ուղղությամբ աշխատանք է տարվում:

- Դա հայտնի կդառնա, երբ ես կխոսեմ ԿՈՏՐԱ-ի մոսկովյան մասնաճյուղի ղեկավարի հետ, քանի որ նա է խորհրդակցություններ անցկացնում այդ հարցերով: Բայց նրանից արդեն իսկ անուղղակի լսել եմ, որ որոշ նախագծեր կան տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ոլորտում համագործակցության առումով: Արդեն իսկ այդ հնարավորությունները քննարկվել են անգամ եռակողմ՝ Կորեա-Ռուսաստան-Հայաստան տարբերակով, սակայն դեռեւս չի մանրամասնվել: Մարդկանց փոխանակման ակտիվացման հետ հնարավոր կլինի գտնել կոնկրետ հիմք համատեղ ծրագրերի համար:

- Իսկ ինչպիսի՞ն է տպավորությունը հայ ժողովրդից ընդհանրապես:

- Հայ ժողովրդի հյուրընկալությունը համար առաջինն է աշխարհում: Արտաքնապես գեղեցիկ ժողովուրդ եք, համալսարանում բոլորը գեղեցկուհիներ էին, բարեկիրթ, բարեհամբույր, մարդկանց խոսքից կարելի է զգալ, որ շատ մարդասեր եք: Իմ նախորդ այցելության ընթացքում ես մի ռեստորան էի գնացել, որտեղ մարդիկ հանկարծակի սկսեցին պարել, հայ ժողովուրդը շատ յուրօրինակ դինամիկություն, ճկունություն ունի: Հայ ժողովուրդը ակտիվիստի խառնվածք ունի:

- Եվ, քանի որ Նոր տարին հեռու չէ, ի՞նչ կորեական բարեմաղթանք կհղեք հայ ժողովրդին:

- Հին տարվա ավարտին մենք միմյանց մաղթում ենք երջանկություն ու առողջություն, ինչպես շատ երկրներում:

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ՕՐԱԿԱՐԳ

Այսօր

- ◆10.00-Գյումրու «Արաքս» հյուրանոցում տեղի կունենա «Գյումրու տեխնոպարկ բիզնես-մոդելի» թեմայով կլոր սեղան:
- ◆10.30-Մարդու իրավունքների պաշտպանը կներկայացնի իր դիրքորոշումը «7-ի գործի» վերաբերյալ:
- ◆12.00-Ոստիկանության քրեական հետախուզության գլխավոր վարչության պետ Հովհաննես Թամամյանը կհանդիպի ԶԼՄ ներկայացուցիչների հետ:
- ◆12.00-«Փաստարկ» ակումբում վրացական թեմայով ասուլիս կտա «Միտք» վերլուծական կենտրոնի ներկայացուցիչը:
- ◆13.00-«Փաստարկ» ակումբի հյուրն է Լեւոն Զուրաբյանը:
- ◆13.00-«Ուրբաթ» ակումբի հյուրն է ՀՀ սոցիալական ապահովագրության պետական ծառայության պետ Վազգեն Խաչիկյանը:
- ◆13. 00-«Հայացք» ակումբի հյուրն է Ազգային ժողովրդավարների դաշինք կուսակցության նախագահ Արշակ Սադոյանը:
- ◆14.00-ՀՊՃՀ 1-ին մասնաշենքի գիտ. խորհրդի նիստերի դահլիճում տեղի կունենա «Սինոփսիս Արմենիա» ընկերության եւ Հայաստանի պետական ճարտարագիտական համալսարանի (ՀՊՃՀ) ղեկավարության հանդիպումը:
- ◆14.00-«Տեսակետ» ակումբի հյուրերն են Հայաստանի շախմատի կանանց հավաքականի անդամները:
- ◆14.00-ԳԱԱ նախագահությունների դահլիճում գիտական հասարակայնությունը կնշի ակադեմիկոս Աիդա Ավետիսյանի 70-ամյա հոբելյանը:
- ◆14.00-ՀՀ գլխավոր դատախազության շենքի առաջ տեղի կունենա բողոքի ակցիա ի պաշտպանություն քաղբանտարկյալների:
- ◆17.20-ԱՄՆ դեսպան Մարի Յովանովիչը դեսպանատանը կազմակերպում է ամենամյա դարձած գինու եւ պանրի համտեսի երեկո:
- ◆16.00-Քաղաքացիական հասարակության ինստիտուտում (Այգեստան 11, 43 տուն) տեղի կունենա զինապարտության օրենքի քննարկում:
- ◆18.00-«Էրեբունի պլազա» կենտրոնում տեղի կունենա «1946-48 հայրենադարձությունը եւ դրա դասերը, հիմնախնդիրները այսօր» թեմայով գիտաժողով:
- ◆19.00-Ա. Խաչատրյանի անվան համերգասրահում կկայանա Ստամբուլի «Սայաթ-Նովա» եւ «Քարդեշ Թուրքյուլեր» համույթների համերգը:

«Մեր պատգամավորների համար պետք է հայերենի հատուկ դասընթացներ անցկացնել»

Ասում է Մատենադարանի ավագ գիտաշխատող, պրոֆ. Էդուարդ Բաղդասարյանը

- Պրն Բաղդասարյան, դուք ավագ սերնդի այն գիտաշխատողներից եք, ովքեր լուռ իրենց գործն են անում, որոնց ձայնը չի լսվում հրապարակներում, միտինգներում, բայց ասելու շատ բան ունեն, քանի որ չեն կարող անտարբեր լինել իրենց շուրջը կատարվող երեւույթների հանդեպ: Ի՞նչն է ամենից շատ այսօր ձեզ հուզում, ափերից հանում:

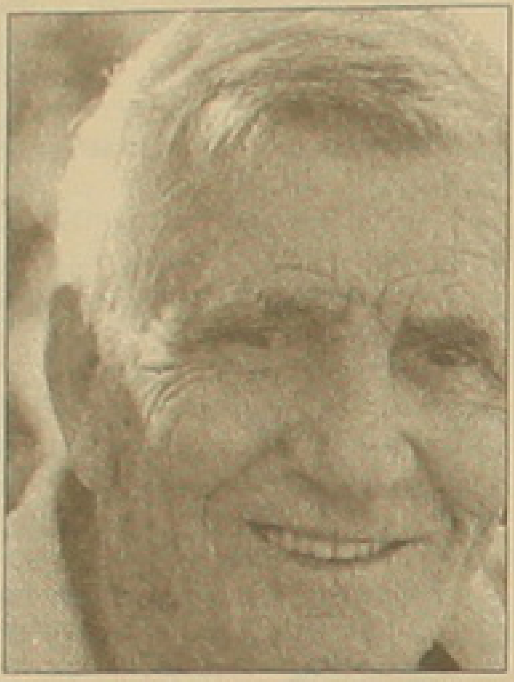

- Ինձ զարմացնում ու ցավ է պատճառում առաջին հերթին այն, որ անգլերենի նկատմամբ այսօր սարսափելի ստրկամտություն կա: Խորհրդային տարիներին հայերիս զգալի մասը ռուսախոսության դեմ պայքար էր մղում, ինչը վերեւներից բնավ չէր խրախուսվում: Գաղտնիք չէ, որ այն ժամանակ պետությունը հատուկ ուշադրություն էր հատկացնում ռուսական դպրոցներին, քանի որ «էլիտար» խավի զավակներն այնտեղ էին սովորում: Այն ժամանակ ներքին պայքար կար ռուսերենի ազդեցության ու տարածման դեմ, իսկ հիմա ոչ ոք չի մտահոգվում անգլերենի համար: Ես չեմ հերքում անգլերենի իմացության անհրաժեշտությունը, ցավոք, մեր սերունդը զրկված էր դրանից, սակայն այսօր անգլերենին տրվող գերապատվությունը հասել է այն կետին, որ Երեւանի փողոցներով անցնելիս վիրավորվում ես հայերենն այդքան նվաստացած տեսնելով: Խորհրդային տարիներին եթե որեւէ ցուցանակի վրա ռուսերենը հայերենից առաջ էր գրված լինում, հայագետներն իսկույն ընդվզում էին: Հիշում եմ, ընկերներով 70-ականներին գնացել էինք Մեղրի՝ դասախոսություն կարդալու: Հանկարծ նկատեցինք, որ կայարանում հայերեն գրությամբ ոչ մի ցուցանակ չկար, անմիջապես գնացինք շրջկոմ ու մեծ աղմուկ բարձրացրինք: Հետո իմացանք, որ շատ արագ հայերեն ցուցանակներ են տեղադրել: Իսկ հիմա ամբողջ մայրաքաղաքը հեղեղված է անգլերեն գրություններով, կարծես մարդիկ չեն գիտակցում, որ օտար լեզուներին տիրապետելը բնավ չի նշանակում մայրենին արհամարհել: Ամեն բան խճողվել է: Մի ժամանակ մատենադարանցիները օտար բառ գործածողների համար տուգանք էին կիրառում՝ մեկ օտար բառ ասողը պարտավոր էր 20 կոպեկ տուգանք վճարել: Իսկ հիմա մեր պետական այրերը, նույնիսկ գիտնականներն իրենց բանավոր խոսքում անընդհատ օտար կամ ոչ գրական բառեր են գործածում: Դրանք մխրճվում են ականջիդ մեջ եւ տհաճություն պատճառում: Լուսանք պիտի թափել մեր պատգամավորների գլխին, որ Ազգային ժողովի ամբիոնից խոսում են անտանելի հայերենով, այդպիսի բան ոչ մի երկրում թույլ չեն տալիս: Այդ պատգամավորների համար պիտի հայերենի դասընթացներ անցկացնել, քանի որ երիտասարդներն օրինակ են վերցնում նրանցից: Մյուս կողմից էլ հեռուստատեսությունն է այլանդակում մեր լեզուն, խեղդում ժարգոնով, սարսափելի սերիալներով, առանց գիտակցելու, որ լեզուն իր հետ բերում է կենցաղ, պահվածք:

- Հավատո՞ւմ եք, որ մայրենին անտեսելու այս աններելի վարքագիծը երբեւէ կփոխվի եւ կունենանք հայերենապաշտ հասարակություն:

- Հնարավոր է, եթե ամեն բան սկսենք դպրոցից: Դժբախտաբար, մեր դպրոցը երկար տարիներ անտերության էր մատնված: Ես հիմա շփվում եմ երիտասարդների հետ եւ ամեն անգամ ուղղակի ապշում եմ, թե դպրոցն ինչ է սովորեցրել նրանց: Բացարձակապես անտեղյակ են պատմությունից, աշխարհագրությունից, հայոց լեզվից, գրականությունից: Րաֆֆու անունն եմ տալիս, եւ ամբողջ լսարանում մեկ կամ երկու ուսանող կա, որ գոնե մեկ գրքից ավելի կարդացած լինի կամ գոնե վերնագիրն իմանա:

Մեր սերունդն ապրում էր հայ գրականությամբ, ներշնչվում պոեզիայով: Երբ ութերորդ դասարանում էի, Եղիշե Չարենցի գրքերն արգելված էին: Մի օր ձեռքս ընկավ բանաստեղծի գրքերից մեկը, որ թաքցրել էր հորաքույրս՝ Ամենուհի Սրատյանը: Գրքի առաջին էջերը պատռված էին, սկսեցի կարդալ եւ ուղղակի խենթացա: Հաջորդ օրը գնացի դպրոց ու սկսեցի ոգեւորված արտասանել: Բոլորն ապշած նայում էին ինձ ու հարցնում, թե ինչ եմ արտասանում: Ասացի՝ ես էլ չգիտեմ: Հետո մեր ուսուցչուհիներից մեկն ինձ կանչեց եւ առանձին ասաց, որ դա Չարենցի «Ամբոխները խելագարված» պոեմն է, հիմա արգելված է եւ պետք չէ բարձրաձայնել, որովհետեւ այդպես կարող եմ եւ ինձ վնասել, եւ գրքի տիրոջը: Ցավում եմ, որ այսօր աշակերտները գրեթե ոչ մի բանաստեղծի չեն կարդում: Հայրենապաշտությունը պետք է դպրոցից սկսել, եւ հասարակության մեջ արթնացնել ոչ թե ազգայնամոլություն վատ առումով, այլ ճշմարիտ հայրենասիրություն, սեր ու հարգանք սեփական երկրի, ազգի, լեզվի նկատմամբ: Այդքան պայքարելուց հետո ինչպե՞ս կարելի է հանդուրժել այսօրվա քամահրանքը: Հուսանք, որ ժամանակի ընթացքում այս ցավալի երեւույթը կշտկվի, այլապես դա շատ վտանգավոր է մեր ազգի համար: Հիմա ավելի վտանգված ենք, շատ ավելի, քան խորհրդային տարիներին, որովհետեւ հիմա ամեն ինչ կատարվում է մեր իսկ կամքով, բացի այդ, շփումները շատ են մեծացել: Չկա մի ընտանիք, որի հարազատներից մեկը դրսում չլինի, իսկ այնտեղ նրանց զավակներն արդեն հայերեն չեն խոսում կամ վատ են խոսում:

- Երկար տարիներ պատմությամբ զբաղվելն ի՞նչ եզրահանգումների է բերել ձեզ, ի՞նչ եք մտածում Հայաստանի արտաքին եւ ներքին կյանքի մասին:

- Նախ ասեմ, որ պատմաբան դառնալու որոշումս կապված էր Հայոց ցեղասպանության հարցերով զբաղվելու ցանկությամբ, բայց հենց առաջին կուրսում հասկացա, որ չափից ավելի զգայուն եմ այդ թեմայի համար: Հիվանդացա այն նույն հիվանդությամբ, որ ինձ երկու անգամ անկողին էր գցել դպրոցական հասակում՝ Մեծ եղեռնի մասին գրքեր ընթերցելիս: Դրանցից մեկը Վարդենիսում նվիրել էին զինվորական հորս, գիշերները վեր էի կենում եւ թաքուն կարդում, իսկ մյուսը իրենց հետ բերել էին հայրենադարձները: Ընթերցելուց հետո թուլանում էի եւ անկողին ընկնում, ծնողներս բժիշկ էին կանչում, բայց ոչ ոք ոչինչ չէր հասկանում: Եվ երբ նույնը կրկնվեց համալսարանում, հասկացա, որ այդքան հուզական լինելուս պատճառը մանկուց լսածս պատմություններն էին, թե ինչպես են մեծ մորս իր տասը տարեկան տղայի աչքերի առջեւ քարերով սպանել, թե ինչպես է պապս իրեն ժայռից նետել՝ թուրքերի ձեռքը չընկնելու համար:

Պատմության ֆակուլտետն, իհարկե, ավարտեցի, բայց այդ թեմայից հրաժարվեցի եւ ընդունվեցի Մատենադարան: Այն ժամանակ տնօրենը ակադեմիկոս Լեւոն Խաչիկյանն էր, զարմանալի անձնավորություն, որի իմացության ծովից օգտվել են բոլոր մատենադարանցիները: Հետո այնպես էր զգում, որ մեզ համար անսպասելի մի նոր ճանապարհ էր բացում: Երիտասարդներին ոգեւորելու բացառիկ ձիրք ուներ: Հիշում եմ, ինձ առաջարկեց զբաղվել մի թեմայով, որով Մանանդյանն էր զբաղվել: Որոշ ժամանակ անց հարցուփորձ արեց իմանալու, թե ինչ եմ արել, ասացի. «Դժվար է, բացի այդ, դրանով Մանանդյանն է զբաղվել»: Ասաց. «Ինչո՞ւ ես կարծում, որ Մանանդյանից ավելի լավ չես կարող»: Նա, իհարկե, գիտեր, որ Մանանդյանից ավելի լավ չէի կարող, բայց հավատ ներշնչելու համար այդպես էր ասում:

Այսօր ինձ անհանգստացնում է նաեւ իշխանություն-ընդդիմություն երեւույթը: Ես էն գլխից կոչ եմ արել, որ ընդդիմությունը պետք է լինի իշխանության սխալները քննադատող, բայց այդ քննադատությունը պետք է լինի կառուցողական, որքան խիստ, այնքան լավ: 1993-ին մի հոդված գրեցի, պնդելով այն միտքը, որ մենք դեմքով պիտի լինենք դեպի Եվրոպան, մի ձեռքով ամուր բռնենք Ռուսաստանին, մյուսով՝ Իրանին: Թվում է, թե սրանում հակասություն կա, բայց պատմությունը ցույց է տալիս, որ մենք մեր խառնվածքով միշտ հակված ենք եղել դեպի եվրոպական արժեքները, նույնիսկ Թուրքիայի, Իրանի եւ Ռուսաստանի տիրապետությունների ժամանակ: Իմ համոզմունքը տարեցտարի ամրանում է: Ինչո՞ւ: Ես պատմաբան եմ ու լավ գիտեմ, թե Ռուսաստանը դրական ու բացասական ինչ դերեր է խաղացել մեր կյանքում: Իրանը իսլամական երկիր է, բայց հայերի նկատմամբ միշտ ցուցաբերել է բարյացակամ վերաբերմունք, ելնելով իր շահերից: Ամերիկան մեզ միշտ օգնել է, բայց միայն ֆինանսապես, իսկ Ռուսաստանի ոչ թե չօգնելը, այլ մեզանից երես թեքելը կարող է կործանարար լինել: Տեսանք, թե ինչ տեղի ունեցավ Վրաստանում: Իսկ ռուսները մեզ ավելի շատ չեն սիրում, քան վրացիներին, մանավանդ որ եկեղեցական դավանանքով նրանք շատ ավելի մոտ են իրար: Պատմական հանգամանքների բերումով այնպես է ստացվել, որ մենք Ռուսաստանի ձեռքը բռնած պիտի պահենք, իհարկե, անհրաժեշտության դեպքում նաեւ սեղմել այն, ցույց տալ մեր ուժը, պահանջել հաշվի նստել մեր շահերի հետ: Դրա համար մեզ ուժ է պետք, դա է մեզ ուսուցանում պատմությունը՝ ուժեղ լինելու դեպքում հզոր պետությունները մեզ հետ հաշվի են նստել, իսկ տկարանալու դեպքում աստիճանաբար մասնատվելով կորցրել ենք պետականություն, թագավորություններ, պատմական տարածքներ: Հայագիտությունը միշտ պետք է լինի իշխանությունների եւ հասարակության հետաքրքրության առարկան, որովհետեւ նախ՝ այդ գիտությունը մեր եւ մեր երկրի մասին է, երկրորդ՝ մենք շրջապատված ենք այնպիսի ժողովուրդներով, որոնք ջանում են կեղծել մեր պատմությունը, իսկ նրանք, ովքեր չեն կեղծում, աշխատում են անտեսել:

Հարցազրույցը վարեց
ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆԸ

27.000 երիտասարդների ուղիղ կեսը դժվարացել է տալ «միջմշակութային երկխոսության» իր բնորոշումը

Ռուսաստանի Դաշնության Կազան քաղաքում ձմռան առաջին օրերին հավաքվել էին աշխարհի 28 երկրների 80 երիտասարդներ: Նրանց նպատակը մեկն էր՝ գտնել երկրագնդի տարբեր անկյուններում ապրող եւ տարբեր մշակույթներ կրող երիտասարդների համագործակցության հնարավորությունները եւ ուղիները:

«Միջմշակութային երկխոսությունն ու դրա կրոնական դրսեւորումները» ֆորումը կազմակերպվել էր Եվրախորհրդի աջակցությամբ: Անցկացման վայր Կազանն էլ պատահաբար չէր ընտրվել: Այս քաղաքում արդեն հարյուրամյակներ շարունակ կողք կողքի ապրում եւ ստեղծագործում են տարբեր կրոնների եւ ազգերի ներկայացուցիչներ: Ֆորումի մասնակիցներն էլ տարբեր կրոնների եւ մշակույթների ներկայացուցիչներ էին:

«2009 թվականը Ռուսաստանում նախագահի հրամանագրով հռչակված է երիտասարդության տարի: Թաթարստանի Հանրապետությունում եւ մասնավորապես այդ հանրապետության մայրաքաղաք Կազանում ապրում են 115 ազգությունների երիտասարդներ: Կազանը ուսանողական քաղաք է՝ 280 հազար ուսանողներով: Համոզված եմ, որ երկխոսության եւ անգամ բարեկամության կարելի է հասնել տարբեր կրոնների ներկայացուցիչների միջեւ: Այդ քայլը հարկավոր է սկսել երիտասարդներից», վստահեցրեց Թաթարստանի երիտասարդության հարցերի նախարար Մարատ Բարիեւը:

Ջեյնան մուսուլման է, ապրում է Բելգիայում, ընդգրկված է երիտասարդական աշխատանքներում: Իր քրիստոնյա, հրեա ընկերների հետ գիրք է պատրաստել, ուր պատմում են կրոնական անհանդուրժողականությունը վերացնելու երիտասարդական մոտեցումների մասին: «Համոզված եմ, որ ներկա դարում անհանդուրժողականությունը եւ խտրականությունը չպետք է տեղ գտնեն: Մենք ընկերներով ակտիվ ենք եւ կարծում ենք, որ սեփական նախաձեռնությունների միջոցով կարելի է արդյունքների հասնել», ասաց Ջեյնան:

Ֆորումի մասնակիցներն աշխատել են 5 տարբեր խմբերում՝ քննարկելով կրթության, խոսքի ազատության, նախապաշարմունքների, խտրականության եւ միգրացիայի խնդիրները եւ դրանց լուծման հնարավոր ուղիները երիտասարդների դիտակետով: «Կազանում մզկիթները, եկեղեցիները ու սինագոգը կողք կողքի կառուցված են ոչ որպես ճարտարապետական նմուշներ: Նրանք գործում են, աշխատում եւ ստեղծագործում: Կրոնը կարող է մարդուն ոգեշնչել գեղեցիկն արարելու համար, սխալ մեկնաբանման դեպքում կարող է նաեւ հակառակը պատահել: Եվրախորհրդի աջակցությամբ կազմակերպվող երիտասարդական ծրագրերի նպատակը մեկն է՝ համախմբել եւ համագործակցության հնարավորություն տալ երիտասարդների աշխարհի տարբեր անկյուններից», ասաց Եվրախորհրդի երիտասարդության եւ սպորտի հարցերի ղեկավար Ռալֆ Ռենե Վայնգերտները:

5 տարբեր խմբերում աշխատող երիտասարդները ֆորումի երեք օրերի ընթացքում հասցրեցին հանդես գալ բազմաթիվ առաջարկներով: «Երկխոսությունը սկսվում է այն ժամանակ, երբ միասին ենք աշխատում: Հարկավոր է միասին ծրագրեր մշակել եւ զբաղվել դրանց իրագործմամբ», ասաց Ալինան, որը ներկայացնում էր Ռուսաստանը:

«Եվրոպան մշակութային եւ կրոնական բազմազանության վառ օրինակ է: Տարբեր մշակույթների կրողները դարեր շարունակ ապրում են կողք կողքի, սակայն կոնֆլիկտներ միշտ էլ պատահում են: Ռուսաստանում 3700 երիտասարդների շրջանում անցկացված սոցիոլոգիական հարցման արդյունքները ցույց տվեցին, որ 63 տոկոսը կոնֆլիկտներ են ունեցել կրոնական հողի վրա, 64 տոկոսը կողմ է արտահայտվել դրա դեմ պայքարին, իսկ 50 տոկոսը դրական է արտահայտվել դպրոցներում կրոնների պատմության առարկայի ներդրմանը: Միջմշակութային երկխոսության հարցը շարունակում է արդիական մնալ», ասաց ՌԴ տարածքային զարգացման նախարարության ազգամիջյան դեպարտամենտի ղեկավար Ալեքսանդր Ժուրավսկին: Ռալֆ Ռենե Վայնգերտները նշեց, որ Եվրամիության 27 երկրների 27000 երիտասարդների խնդրել են տալ միջմշակութային երկխոսության իրենց բնորոշումը: Նրանցից 50 տոկոսը դժվարացել է որեւէ բնորոշում տալ: 50 տոկոսը միջմշակութային երկխոսությունը նույնացրել է հանդուրժողականության եւ համագործակցության հետ:

Ֆորումի մասնակիցներից յուրաքանչյուրն ուներ միջմշակութային երկխոսության իր բնորոշումը: Պ[illegible]փը, որ Կազան էր եկել Չեխիայից, նշեց. «Բաց սահմանները, հավասար հնարավորությունները եւ խտրականության դրսեւորումների բացառումը հնարավորություն կտան խորացնելու երիտասարդների համագործակցությունն անկախ նրանից, թե երկրագնդի որ հատվածում ես գտնվում կամ ինչ կրոն ես դավանում»:

Միջմշակութային երկխոսության զարգացման նպատակով երիտասարդներն իրենց առաջարկություններն ամփոփեցին մեկ փաստաթղթում, որն էլ ընդունեց Եվրախորհուրդը: «Գործողությունների կազմական պլան-2020» փաստաթղթում տեղ են գտել առաջարկություններ ու ծրագրեր, որոնք իրականացնելու են երիտասարդները երիտասարդների համար:

ԱՐԵՎԻԿ ԲԱԴԱՅԱՆ
ԿԱԶԱՆ-ԵՐԵՎԱՆ

Վաշինգտոնի քաղաքագետները հորդորում են հրաժարվել հակահրթիռային համակարգից

Այդ դեպքում նաեւ կխնայվի 13 մլրդ դոլար

Վաշինգտոնում գործող «ԱՄՆ-ի առաջընթացի քաղաքագիտական կենտրոնը» նորընտիր նախագահ Բարաք Օբամայի վարչակազմի համար պատրաստել է զեկուցագիր, որով խորհուրդ է տրվում կանգնեցնել Լեհաստանում եւ Չեխիայում հակահրթիռային համակարգի օբյեկտների կառուցումն ու ծավալումը, ինչպես նաեւ փակել համակարգի մի շարք այլ ծրագրեր: Փաստաթղթի հեղինակները նշում են, որ դա թույլ կտա առաջիկա չորս տարում խնայել 13,15 մլրդ դոլար:

Եթե Օբամայի վարչակազմը խոպառ հրաժարվի հակահրթիռային պաշտպանության ամբողջ ծրագրից, ապա «հետագա խնայողությունը կկազմի մոտավորապես 25 մլրդ դոլար», ասվում է երեկ հրապարակված 70 էջանոց զեկուցագրում, որը վերնագրված է «21-րդ ռազմական շինարարություն. նոր իրողություններ, նոր գերակայություններ»:

Հիշյալ կենտրոնի ղեկավար Ջոն Պոդեստան ներկայումս գլխավորում է Օբամայի անցումային վարչակազմի շտաբը, իսկ Բիլ Քլինթոնի օրոք Սպիտակ տան աշխատակազմի ղեկավարն էր, հիշեցնում է ՌԻԱ գործակալությունը:

«Ցամաքային հակահրթիռային համակարգի հետագա ծավալումը պետք է դադարեցվի, քանի դեռ հրթիռային

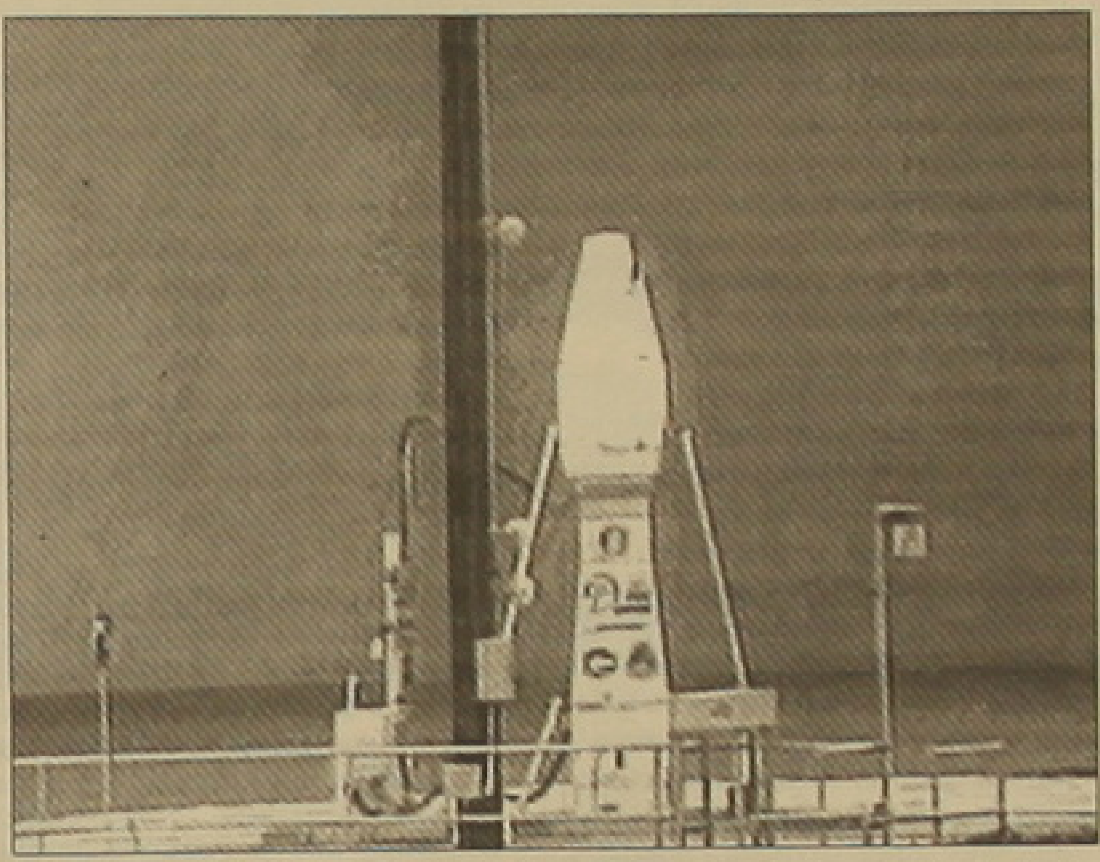

կան փորձարկումների ընթացքում այն չի ապացուցել իր աշխատունակությունը: Դա նշանակում է նաեւ շինարարության դադարեցում Լեհաստանում եւ Չեխիայում», ասվում է փաստաթղթում:

Հայտնելով, որ «հակահրթիռային համակարգերի արդյունավետության եւ պիտանիության առումով մնում են հարցականներ», զեկուցագրի հեղինակները վկայակոչում են գիտնականների այն կարծիքը, որ «պարզ ֆիզիկան դժվարացնում է հրթիռների կալանումը արագացման փուլում» եւ որ «հակահրթիռային պաշտպանության համակարգը հետագծի միջնամասում խոցելի է հակամիջոցների կողմից»:

Հեղինակության հեղինակները հիշեցնում են, որ Պենտագոնի փորձարկումների եւ գնահատումների վարչության նախկին տնօրեն Ֆիլիպ Կոյլը կասկածի տակ էր առել հակահրթիռային պաշտպանության ստեղծման տրամաբանությունը, հայտարարելով, որ դա «անտեղի հրահրում է Ռուսաստանին»:

Ծովահենների դեմ ցամաքում պայքարելու առաջարկ ՄԱԿ-ին

ԱՄՆ-ը ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդին ներկայացրել է սոմալեցի ծովահենների դեմ միջազգային զինված ուժերով հենց Սոմալիի տարածքում պայքարելու բանաձեւի նախագիծ:

BBC-ի տվյալներով, ամերիկյան նախագիծը ենթադրում է Սոմալիի կառավարության համաձայնությամբ միջազգային զորաբաժին մտցնել այդ երկրի տարածք:

Ներկայումս ՄԱԿ-ի փաստաթղթերը օտարերկրյա նավերին թույլատրում են ծովահենների դեմ պայքարել Սոմալիի տարածքային ջրերում: Սակայն Սոմալիում օտար ուժերի ցամաքային գործողությունները թույլատրող որեւէ բանաձեւ գոյություն չունի:

Ջորջ Բուշի վարչակազմը մտադիր է մոտ ժամանակներս բանակցություններ սկսել Սոմալիում ՄԱԿ-ի ուժերի տեղաբաշխման շուրջը: Պետքարտուղար Կոնդոլիզա Ռայսը դեկտեմբերի 16-ին ՄԱԿ-ում համապատասխան քայլեր կձեռնարկի, նշում է BBC-ն: Սակայն ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Պան Գի Մունը այն կարծիքին է հայտնել, որ Սոմալիում ռազմական գործողություն անցկացնելու դեպքում այնտեղ հարկավոր է ուղարկել ոչ թե ՄԱԿ-ի խաղաղապահներին, այլ միայն այն երկրների զինծառայողներին, որոնք կուզենան մասնակցել ցամաքային գործողություններին:

Ի դեպ, սա Սոմալիում ցամաքային գործողություն անցկացնելու վերաբերյալ ՄԱԿ-ում ԱՄՆ-ի առաջին նախաձեռնությունն է 1993-ից հետո: Այն ժամանակ խիստ անհաջող ցամաքային խաղաղարար գործողությունից հետո նախագահ Բիլ Քլինթոնը հրամայել էր ամերիկյան զորքը դուրս բերել Սոմալիից:

2008 թվականին Ադենի ծոցում նավարկության համար խիստ անապահով պայմաններ են ստեղծվել: Ծովահենները 120 հարձակում են կատարել առեւտրանավերի վրա: Ներկայումս սոմալեցի ծովահեններն իրենց ձեռքում են պահում առնվազն 16 նավ:

Կիպրոսի նախագահ Քրիստոֆիասի վերաբերմունքը հայկական վարժարաններին

Կիպրոսից «Սայփրըս Մեյլ» թերթը տեղեկացնում է, որ երկրի նախագահ Դեմետրիս Քրիստոֆիասն ու խորհրդարանի Ներկայացուցիչների պալատի խոսնակ Մարիոս Կարոյանը ներկա են գտնվել Լիմասոլի «Նարեկ» հայկական վարժարանի ամբողջովին տեսական միջոցներով վերանորոգված շենքի բացման արարողությանը:

«Կիպրահայերը նախանձախնդիր են պահպանելու իրենց ինքնությունը եւ հայկական եկեղեցին: «Նարեկ» անունը կրող երեք հայկական դպրոցները՝ Նիկոսիայում, Լիմասոլում եւ Լառնակայում կարեւոր դեր են խաղացել եւ շարունակում են այդ դերը կատարել մինչեւ օրս, պահպանելով հայկական սովորություններն ու ավանդույթները», ասել է իր խոսքում երկրի նախագահը, մի անգամ եւս արտահայտելով կառավարության հոգատար պարտավորվածությունը հանդեպ հայկական վարժարանների:

Լիմասոլի հայկական վարժարանը գործում է 1930-ական թվերից: Աշակերտները 3 լեզու են սովորում այնտեղ՝ հայերեն, հունարեն եւ անգլերեն: 7-ամյա ծրագիրը դասավանդող ուսուցիչները բոլորը հայ են, իսկ դպրոցի ամբողջ բյուջեն ֆինանսավորում է կառավարությունը: Նիկոսիայի միջնակարգ դպրոցում ուսումնական ծրագիրը նույնն է, ինչ տեսական մյուս դպրոցներում:

Հ. Ծ.

Աքչամը նշանակվել է ցեղասպանության ամբիոնի վարիչ

Վուստերում գործող (Մասաչուսեթս) Կլարք համալսարանի «Հոլոքոստի եւ ցեղասպանության ուսումնասիրությունների Սթրասլեր կենտրոնի» վարիչ է նշանակվել թուրք հայտնի մտավորական, այլախոհ, պատմաբան Թաներ Աքչամը, տեղեկացնում է «Արմինյն միրոր սփեքթեյթր» շաբաթաթերթի նոյեմբերի 22-ի լրատվությունը:

Աքչամի թեկնածությունն այդ պաշտոնում տարակարծություններ է առաջացրել սկզբնական շրջանում: Կկարողանա՞ արդյոք թուրք պատմաբանը ճիշտ զարգացնել իր գործունեությունը: Բայց երեւի իր վաստակն ու գրական ժառանգությունը օգնել են վերջնական որոշում կայացնելու:

Նա սեմինարներ է վարելու ավարտական կուրսի 14 ուսանողների համար, որոնք նաեւ լսելու են հրավիրված դասախոս Մարտին Տերանյանի դասախոսությունները:

Ավելացնենք, որ Թաներ Աքչամն իր դոկտորականն է պաշտպանել Հանովերի (Գերմանիա) համալսարանում: Մինչեւ այս պաշտոնն ստանձնելը, նա 2002-ից դասավանդել է Մինեսոտայի համալսարանում: Վերջին անգամ Թուրքիայում է եղել 2007-ին մասնակցելու իր մտերիմ ընկերոջ՝ Հրանտ Դինքի թաղմանը: Իր վերջին գիրքը՝ «Ամոթալի արարք» վերնագրով, արդեն չորրորդ անգամ է հրատարակվում Թուրքիայում: Իսկ մոտ ապագայում նախատեսվում է մեկ ուրիշ գիրք հրատարակել այնտեղ Թաներ Աքչամի եւ Վ. Տատրյանի համահեղինակությամբ:

Աքչամն այսպես է մեկնաբանել իր նշանակումը. «Իմ առաջնահերթ նպատակն է լինելու իմ ուսանողներից ցեղասպանության մասնագետներ պատրաստել: Մենք լուրջ խնդիր ունենք Հայոց ցեղասպանության մասնագետների առումով: Դրանք շատ սակավաթիվ են»:

Մահացել է Գյունդյուզ Աքթանը

Թուրքական խորհրդարանում «Ազգայնական շարժում» կուսակցության ներկայացուցիչ նշանակվելուց մոտ մեկ տարի հետո թուրք հայտնի դիվանագետ Գյունդյուզ Աքթանը մահացել է 67 տարեկանում սրտի կաթվածից, տեղեկացնում է «Արմինյն միրոր սփեքթեյթր» շաբաթաթերթի նոյեմբերի 29-ի համարը:

Աքթանը մասնագիտացել էր Հայոց ցեղասպանության հարցերով եւ դրա դեմ գործադրված ջանքերի ջատագովն էր: Նա նաեւ հիմնադիր անդամներից էր թուրք-հայկական հաշտության հանձնախմբի (TARC), որն ստեղծվել էր Մ. Նահանգների պետքարտուղարության անմիջական աջակցությամբ, նա պնդում էր, որ ՄԱԿ-ի ցեղասպանության հայտարարությունը հետադարձ կիրառություն չի կարող ունենալ: Նա գտնում էր, որ հարաբերությունները Հայաստանի հետ չեն կարող բարելավվել, մինչեւ ցեղասպանության պնդումները չդադարեցվեն եւ ղարաբաղյան հակամարտությունը չլուծվի:

Նրա մահվան առթիվ սգո արարողություններ են տեղի ունեցել Թուրքիայի արտգործնախարարությունում եւ խորհրդարանում:

Հ. Ծ.

Հայոց ցեղասպանությունն անտեսելու Բան Գի Մունի արարքը դատապարտելի է

1-ին էջից

Ցեղասպանության կոնվենցիայի 60-ամյակին նվիրված ելույթում շրջանցելով Հայոց ցեղասպանությունը, ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Բան Գի Մունը ոչ միայն խտրականություն է դրսեւորում, այլեւ 1948-ի կոնվենցիայի դրույթների հետ միաժամանակ ոտնահարում է նույն թվին հենց ՄԱԿ-ում ընդունված Մարդու իրավունքների համընդհանուր հռչակագրի դրույթները, որովհետեւ 1973-ին ՄԱԿ-ի Մարդու իրավունքների հանձնաժողովի ազգային փոքրամասնությունների նկատմամբ խտրականության կանխման ենթահանձնաժողովի 26-րդ նստաշրջանում ընդունած զեկուցումը 30-րդ ենթակետով Օսմանյան կայսրությունում հայերի ջարդը որակել էր որպես «20-րդ դարի առաջին ցեղասպանություն»:

Նույն թվին այդ զեկուցումը բանաձեւի նախագծի տեսքով քննարկվել է նաեւ ՄԱԿ-ի Մարդու իրավունքների հանձնաժողովի 30-րդ նստաշրջանում: Թեեւ 1978-ին զեկուցումից հանվել էր հայերի ցեղասպանության մասին հիշատակող 30-րդ ենթակետը, սակայն մեկ տարի անց՝ 1979-ին ՄԱԿ-ի հանձնաժողովի 35-րդ նստաշրջանը քննարկման էր դրել ենթահանձնաժողովի ներկայացրած բանաձեւի օրինագիծը եւ ձայների ճնշող մեծամասնությամբ վերականգնել 30-րդ ենթակետը:

Եթե ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղարը չգիտեր այս փաստերի մասին, գոնե ելույթից առաջ պարտավոր էր ծանոթանալ, որովհետեւ դա ոչ թե սովորական, այլ Ցեղասպանության կոնվենցիայի 60-ամյակին նվիրված հանդիսավոր ելույթ էր: Որքան էլ Բան Գի Մունը Բուշի վարչակարգի դրածոն լինի, շրջանցելով ելույթում Հայոց ցեղասպանությունը, կամա թե ակամա խրախուսում է ցեղասպանության թուրքական ժխտողականությունը: Ավելին, Բան Գի Մունը դրանով նախադրյալներ է ստեղծում, որ թուրքերը Հայոց ցեղասպանության միջազգային ճանաչման դեմ ժխտողականությամբ ուղղակի հակադրվելու փոխարեն գտնեն այլ դրածոներ եւս եւ նրանց հակադրեն, որպեսզի միջնորդավորված լինի Հայաստանի հետ մերձեցման տրամաբանությանը հակասող այս հակադրությունը:

ՄԱԿ-ի Ցեղասպանության կոնվենցիայի 60-ամյակին նվիրված ելույթում Հայոց ցեղասպանության փաստը շրջանցելու Բան Գի Մունի արարքը որպես խտրականության դրսեւորում, դատապարտելի է ինչպես կոնվենցիան արհամարհելու եւ Մարդու իրավունքների համընդհանուր հռչակագրի դրույթները ոտնահարելու, այնպես էլ հայ ժողովրդի արժանապատվությունը վիրավորելու առումներով: Թվում է, թե Հայաստանի հասարակական, քաղաքական կազմակերպությունները, գիտական շրջանակները, մտավորականները, առավել եւս կառավարությունը հակազդեցությամբ կարձագանքեն Բան Գի Մունի զբաղեցրած պաշտոնի անհարիր արարքին, որն անուղղակի կասկածի տակ է դնում Ցեղասպանության միջազգային ճանաչումը հետամուտ լինելու նպատակահարմարությունը հայկական տեսության համար:

Սակայն վերջիններիս ներկայացուցիչները, այսպես կոչված, իրավապաշտպանների գլխավորությամբ, դատապարտելու փոխարեն, ընդամենը մասնակցեցին Մարդու իրավունքների համընդհանուր հռչակագրի ընդունման 60-ամյակի առթիվ ՄԱԿ-ի հայաստանյան գրասենյակի կազմակերպած ընդունելությանը, առանց իհարկե մոռանալու շնորհակալական խոսքի մասին:

Այլ կերպ՝ Բան Գի Մունի արարքը չդատապարտվեց: Եթե որեւէ արարք չի դատապարտվում, ապա ինքնաբերաբար խրախուսվում է: Մնում է սպասել, թե այդ խրախուսանքով քաջալերված ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Բան Գի Մունը հաջորդ անգամ ո՞ր ելույթում եւ ինչպիսի՞ ողջամտությամբ կշրջանցի Հայոց ցեղասպանության փաստը: Չէ՞ որ նա արդեն հայկական խրախուսանքը թուրքականի հետ համադրելու լայն հնարավորություն է ստացել:

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

Կենսահաստատ առակներ՝ որպես ինքնակերտման գործիք

Հոգեբան Հրայր Ամիրյանը կազմել ու հրատարակել է առակների 6 ժողովածու: Յուրաքանչյուր ժողովածուն կազմված է մի սկզբունքով՝ ընդդեմ արժեքների ստեղծված վակուումի՝ որպես անձի ինքնակերտմանը նպաստող նյութ: Ներկայացնում ենք զրույցը հրատարակված ժողովածուները կազմողի հետ:

- Ինչը՞ առակների ժողովածու կազմել-հրատարակելու հիմք հանդիսացավ:

- Ինչ-որ մեկն ասել է, որ կա երկու տեսակի կրթություն. մեկը սովորեցնում է ինչպես վաստակել, մյուսը՝ ինչպես ապրել: Մեր կրթական հաստատություններում ուսուցանվում են ամենատարբեր առարկաներ, բայց չեն տրվում անչափ կարեւոր գիտելիքներ ու կարողություններ՝ սեփական «ես»-ի, հասարակության մասին: Մասնագետները համոզված են, որ կրթությունը պետք է ներառի 4 հավասարազոր բլոկ՝ բնություն, ձեռակերտ աշխարհ, անհատը՝ ինքը եւ հասարակություն: Վերջին երկու բլոկները աշխարհի կրթական համակարգերում գրեթե բացակայում են: Մինչդեռ աշխարհայացքային նշանակության բազմաթիվ հարցեր կան, որոնք որոշակի տարիքից սկսած ծառանում են մարդու առջեւ:

Այսօրվա իրականությունում մի տեսակ արժեքային վակուում կա: Հիրավի բարձրաճաշակ, դաստիարակչական մեծ ներուժ ունեցող արվեստի գործերը, մշակութային արժեքները չեն պրոպագանդվում: Վտանգավոր է, անգամ՝ կործանարար, երբ հասարակությանը չեն քարոզվում, մատուցվում բարձր մարդասիրական արժեքներ, որոնք կարող են ուղենիշ լինել աշխարհայացքի ձեւավորման հարցում:

Եվ ահա հոգեբանափիլիսոփայական առակների շարքը մտահղացված ու կազմված է որպես լրացուցիչ օգնություն՝ ինքնակերտման ճանապարհին սեփական աշխարհայացքը մշակելու գործում:

- Սակայն ընթերցանության անկման մեր ժամանակաշրջանում արդյո՞ք ժողովածուները գտնում են իրենց ընթերցողին:

- Հասարակությունը միատարր չէ: Այս նյութը հուզում է նրանց, ովքեր քիչ թե շատ փորձում են մտորել իրենց կյանքի ներկա իրողությունների շուրջ: Առաջին հատորյակի լույս ընծայումից հետո այնքան շատ արձագանքներ ստացա՝ բազմաքանակ ու ոգեւորիչ, որ որոշեցի շարունակել: Արդյունքում 6 հատորյակ հրատարակվեց՝ առաջինը՝ 2001-ին, 2008-ին՝ 6-րդը: Ծրագրում եմ բոլոր 6-ը հրատարակել մեկ ամբողջական հատորի տեսքով, որի մեջ, բացի 6 հատորների բովանդակությունից, կզետեղվեն նաեւ նոր առակներ: Տպաքանակը 500-1000 օրինակ է: Մեծ չէ, բայց եւ կրկնակի տպագրման անհրաժեշտություն կա: Ընթերցողների արձագանքների, իմ դիտարկումների համաձայն, կարող եմ պնդել, որ մոտ 2000 օրինակ կունենար իր ընթերցողը: Ի դեպ, եւ հրատարակումը, եւ վերահրատարակումը իրականացնում եմ սեփական միջոցներով:

- Ներկայացված առակները ժամանակագրական կամ ծագումային բաժանմա՞ն են ենթարկված նաեւ:

- Բոլոր 6 հատորներում ներկայացված են տարբեր դարաշրջաններում, տարբեր երկրներում ստեղծված առակներ, ուսուցողական պատմություններ: Բոլորն էլ առաջին անգամ են հայերեն լույս տեսնում: Մասնավորապես տեղ են գտել սուֆիստական, բուդդիստական, ժամանակակից հեղինակների առակները: Բոլորը թարգմանություններ են, կան սակավաթիվ հեղինակային գործեր: Դրանք մեխանիկական ինչ-որ ժողովածուներ չեն, այլ կենսահաստատ փիլիսոփայությամբ կառուցված առակներ են ներառում: Ժողովածուները ոչ մի կրոնական կամ հակակրոնական ուղղվածություն չունեն: Ընդամենը այն մի գործիք է սեփական «ես»-ը կերտելու համար:

- Ինչո՞ւ հենց առակներ:

- Ճշմարիտ կենսափիլիսոփայությունը, վեհ, մարդասիրական, առողջ կենսափիլիսոփայությունը պարտադրվել չի կարող դրսից, այն պետք է ապրել: Առակներն ընդամենը հուշում են եւ տեղ թողնում մտորումների համար: Առակներն ընթերցողին ինչ-որ ցնցող կարեւորության բացահայտումների հիմք են տալիս՝ նրան դարձնելով համահեղինակ: Եվ եթե մարդն ինքն է բացահայտում ինչ-որ ճշմարտություն, դա վերածվում է ոգու ուժի:

Գաղտնիք չէ, որ հոգսաշատ ժամանակներում ենք ապրում, եւ այսօր ավելի շատ պահանջարկ կունենան պրակտիկ նշանակության գրքերը: Իսկ առակների մտահայեցողական, փիլիսոփայական մոտեցումը հենց պրակտիկ է: Շատ է օգնում առօրյա կյանքում կիրառելու առումով: Առակներն օգնում են գիտակցել այն, ինչ գիտենք, բայց չենք կիրառում, քանի որ գիտենք ենթագիտակցորեն: Ի դեպ, հենց ընթերցողների արձագանքներն են վկայում, որ շատ բաներ իրենց համար ուղղակի բացահայտումներ են:

- Ո՞ր դեպքում առակը կարող է անարձագանք, անօգուտ դառնալ:

- Առակը միշտ տալիս է ճիշտ այնքան, որքան մարդը պատրաստ է վերցնելու: Եթե նրա ներսում աղբյուր կա, ապա առակը կներթափանցի, կհասնի աղբյուրին ու շատ բան կտա: Եթե ներսում աղբյուր չկա, առակը պարզապես կկորչի: Առակները զարմանալի կառուցվածք ունեն՝ տարբերվում են իրենց ասելիքի եւ ընկալման բարդության աստիճանով: Բազմասելիք, բազմաշերտ ասելիքով առակներ կան, որոնք վերընթերցում են պահանջում: Արժեքներ եւ աշխարհայացք ձեւավորելը շատ նուրբ գործ է, եւ շատ մեծ վտանգ կա, որ դրսից թելադրվող-քարոզվող արժեքները կարող են հանգեցնել ստանդարտացման, համահարթեցման: Օրինակ՝ խորհրդային ժամանակաշրջանում: Առակները կենսահաստատ աշխարհայացքի ձեւավորմանն են նպաստում, քանի որ պարտադրական ոչինչ չունեն:

Ամուր եւ ազնվաբարո արժեհամակարգը առողջ եւ հաջողակ հասարակության առանցքն է, որը մեզանում այսօր, մեղմ ասած, երերուն է:

Զրուցեց՝
ՆՈՆԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆԸ

Ներկայանում է ասորական մշակույթը

Օրերս Նարեկացի արվեստի միությունում բացվեց ցուցահանդես, որտեղ ասորական ազգային մշակույթը ներկայացնում էին Հայաստանի ասորական համայնքի արվեստագետները: Ցուցադրված ազգային նվագարանների նմուշները, փայտե փորագրությունները, ասորական լեզվի եւ գրի մասին գրքերը, լուսանկարները, գեղանկարներն ու գիպսե փոքրիկ արձանիկները պատմում էին ասորական հազարամյա պատմության եւ ավանդույթների մասին: Ազգային նվագարանների հեղինակ Միքայել Սադոյանը ցուցահանդեսին ներկայացրել էր իր պատրաստած դուդուկները, շվիներն ու զուռնաները: Սադոյանը նշում է, որ թեպետ հայ հասարակությունը դարեր շարունակ հյուրընկալել է ասորական համայնքին, սակայն ասորի ժողովրդի մշակույթից շատ քիչ բան գիտի:

«Ցուցահանդեսի նպատակներից է լրացնել այդ բացը: Այսպիսի մշակութային միջոցառումները կխթանեն հետագայում երկու ժողովուրդների միջեւ մշակութային երկխոսության զարգացումը: Այսօր ասորական համայնքի գլխավոր խնդիրն է պահպանել եւ ապագա սերունդներին փոխանցել հազարամյա պատմություն ունեցող ավանդույթները, գիրը, լեզուն եւ արվեստը», ասաց Միքայել Սադոյանը:

Միջոցառման ընթացքում ցուցադրվեց նաեւ «Ասորիները Արեւելյան Հայաստանում» վավերագրական ֆիլմը:

Հ. Հ.

Երկրաշարժի տարելիցը Մասաչուսեթսում

«Ամարաս» արվեստի միության հովանավորությամբ Լեքսինգտոնի (Մասաչուսեթս) Ազգային ժառանգության թանգարանում դեկտեմբերի 7-ին տեղի է ունեցել հուշ-երեկո-համերգ՝ նվիրված 1988 թվի աղետալի երկրաշարժի 20-ամյակին, մասնակցությամբ դոկտ. Քարոլան Նաջարյանի, որն առաջիններից է եղել Բոստոնի տարածաշրջանից արձագանքելու այդ տարերային աղետին:

Հիշատակի համերգին իրենց մասնակցությունն են բերել Ջոն Բաբոյանը (կիթառ), Կարինե Բաղդասարյանը (դաշնամուր), Արմեն Ղազարյանը (ջութակ), Անի Հովսեփյանը (դաշնամուր), Լեւոն Հովսեփյանը (դաշնամուր), Նունե Կարապետյանը (սոպրանո), Ջունկո Սիմոնսը (թավջութակ) եւ Կանտա Մունդիին՝ Մեծ Բոստոնի (սխոլաստիկ) երգչախումբը Բրայան Օ'Կոնելի ղեկավարությամբ:

«Ամարաս» արվեստի միությունը հիմնադրվել է 1990-ին հայկական արվեստն ու մշակույթը պահպանելու եւ օտարներին ծանոթացնելու նպատակով:

Հուշ երեկոյի անցկացմանը աջակցել են SAVE ծրագիրն ու Քեմբրիջ-Երեւան քույր քաղաքների ասոցիացիան:

Այս մասին տեղեկացնում է «Արմինյն միրոր սփեքթեյթր» շաբաթաթերթը:

Հ. Օ.

ՊԱՐԶԱԲԱՆՈՒՄ

Մի հպանցիկ կարծիքի հետքերով...

Անցած ամսվա կեսերին Հայաստանում առաջին անգամ համերգային հյուրախաղերով հանդես եկավ ֆրանսիական «Ջերեմիա» («Գզերեմիա») միջնադարյան երաժշտական անսամբլը՝ Ռոբեր Ռեսիկո (հիմնադիր), Ֆիլիպ Կուրս եւ Ֆրանսուա Ժինես, օգտագործում են շուրջ 80 երաժշտական գործիք, որոնցից շատերը վերականգնված հնագույն նվագարաններ են:

Համույթը միջնադարյան երաժշտական արվեստի կրողն ու տարածողն է, ինչպես Ֆրանսիայում, նաեւ աշխարհի շատ հորիզոնականներում: Խումբն անվանակոչվել է «չերեմիա» նվագարանի անունով, որ զուռնայի հնչողությամբ մի գործիք է, չափերով ավելի մեծ, ձայնով ավելի մեղմ:

Ժամանակակից մարդու համար ինչ-որ տեղ տարաշխարհիկ հնչողությամբ միջնադարի նուրբ ու զուսպ երգեցողությունը, այսօրվա ժխորի ու աղմուկի գերծանրաբեռնվածությունից հոգնած ունկնդրին հեռացնում ու հանգստաբեր հոգեվիճակ է պարգեւում: Երեւանյան ունկնդիրն այս բանը վստահաբար զգաց «Ջերեմիայի» երկու՝ կամերային երաժշտության տան մենահամերգին եւ Արամ Խաչատրյանի տուն-թանգարանում՝ «Շարական» հնագույն երաժշտության անսամբլի հետ համատեղ համերգին: Ֆրանսիացի երաժիշտները ելույթ են ունեցել նաեւ Գյումրիում:

Արամ Խաչատրյանի տուն-թանգարանում «Ջերեմիան» «Շարականի» հետ բարեկամության գեղեցիկ մթնոլորտ էր ստեղծել՝ եվրոպական եւ հայկական հնագույն երաժշտարվեստի հնչողությամբ: «Ոչ մի երկրում այսպիսի խանդավառություն, հոգեկան բավարարում չեմ ունեցել», այսպես ասաց ֆրանսիացի երաժիշտը՝ Ռոբեր Ռեսիկոն:

Համերգի առիթով մեր անդրադարձի մեջ մեջբերել էինք ունկնդիրներից մեկի կարծիքը, թե՝ եվրոպական երգերին անհարիր է թառի ու քյամանչայի նվագակցությունը, այս կարծիքը, իհարկե, վերաբերում էր առհասարակ եվրոպական երգերին, ոչ թե զուտ «Շարականի» այդ օրվա կատարմանը: Պարզվում է, որ մեր արվեստագետները շատ զգայուն եւ ուշադիր են նման հարցերում, եւ ահա «Շարական» համույթի գեղարվեստական ղեկավար Դանիել Երաժիշտն այս մասին հանգամանալի, հիմնավորված գրավոր ընդարձակ պարզաբանում ներկայացրեց: Նա վկայաբերում է Նիկողայոս Մառի փարիզյան դասախոսության ժամանակ ասված հետեւյալ խոսքերը, թե «Հարեւան եւ մինչեւ անգամ հեռու գտնվող ազգերից ո՞րն է, որ օգտված չլիներ հայոց ազգի կուլտուրական բարեմասնություններից, վիպասաններից եկող եւ աշուղներին հասած երգերից, նրա ճարտարապետական աննման զարգացած արվեստից, նրա բացառիկ լեզվագիտական շնորհից»: Երաժիշտը շարունակում է պատմական էքսկուրսը հայկականության եւ հայերի մասին օտար հեղինակների մի շարք այլ արժեքավոր վկայություններով՝ մասնավորապես Հայկական Կիլիկիայի թագավորական տոհմին վերաբերող:

Նշելով, որ հիշյալ համերգին «Շարականը» եվրոպական միայն մեկ երգ է կատարել՝ Դանիել Երաժիշտն անդրադառնում է արեւելյան կամ արեւմտյան, դասական կամ ժողովրդական երաժշտության մեջ ամենատարբեր նվագարանների օգտագործմանը: Ներկայացնենք այդ տեսակետը.

«Ջերեմիա» անսամբլում առկա է բնավ ոչ ֆրանսիական, այլ արեւմտյան ուդը, որը հիանալի կերպով միահյուսված է քյամանչայակերպ ռեբեկ նվագարանին, անվավոր վիելային, ֆլեյտային եւ այլն: Ընդ որում, ուդը Եվրոպայում վաղուց վերածվել է լյուտնյայի, որը կիթառի պես ունի լադեր, սակայն նրանք նախընտրել են բնօրինակը: Մի՞թե անսամբլի կողմից վերականգնված եւ կիրառվող մի քանի տասնյակ նվագարաններ ծագումով ֆրանսիական են, օրինակ՝ հռոմեական կոչվող կրոտալին, որն, ի դեպ, Արամ Խաչատրյանն օգտագործել է «Սպարտակ» բալետում, կամ պսալտերիոնը, որով Դավիթ թագավորը նվագակցում էր իր սաղմոսերգությունը: Այնպես որ, որտեղ ուդը, այնտեղ էլ թառը եւ քյամանչան, դուդուկն ու զուռնան: Սրանք հոգեհարազատ նվագարաններ են, մեկը մյուսին լրացնող եւ կիրառվում են տարբեր ժողովուրդների երաժշտախմբերում: Այդ գործիքները երբեմն ներմուծվում են սիմֆոնիկ եւ կամերային նվագախմբերի կազմ, օրինակ՝ Ավետ Տերտերյանի, Ռուբեն Ալթունյանի, Վաչե Շարաֆյանի եւ ուրիշ ստեղծագործողների երկերում:

Հետաքրքրական մի փաստ եւս՝ 15-16-րդ դարերի հոլանդացի կոմպոզիտոր Թիլման Սուզատոն որոշ գործերի նոտաների վրա չէր նշում գործիքների անունները, որպեսզի, ինչպես ինքն էր ասում, իր այդ գործերը հնչեն «միշտ հին եւ միշտ նորովի»: Եվ յուրաքանչյուրն իր ճաշակով էր ընտրում այս կամ այն նվագարանը՝ ոչ մեկին չպարտադրելով դա:

«Շարական» անսամբլի գործունեության առաջին իսկ օրերին մեր կոմպոզիտորներից մեկը չէր ընդունում դափը, որի հարվածների ներքո երաժիշտները հերթով մտնում էին բեմ: Պատճառաբանում էր, թե դափը գնչուական գործիք է, եւ մենք գնչուների պես ենք մտնում բեմ: Այդ քննադատին ես ցույց տվեցի հայկական մի մանրանկար, որտեղ պատկերված էր նույն դափը, եւ ինչպիսի՜ զուգադիպություն. ծնծղաների քանակը համապատասխանում էր իմ օգտագործած դափին: Իսկ երգը, որով բեմ էր մտնում «Շարականը», այսպես կոչված «Զատկական ալելուիա» է, որ ժողովուրդը երգում էր քայլելով, տնից տուն գնալով, օրհնելով եւ այլն»:

Մեջբերենք նաեւ մեզ ներկայացված ֆրանսիացի երաժշտի՝ Ֆրանսուա Ժինեսի կարծիքը. «Այս հին գործիքները մոտ են իրար: Դանիել Երաժշտի գործիքավորումները մոտեցնում են արեւելյան երաժշտությունն արեւմտյանին: Բացի այդ, քանի որ երկուսն էլ հին են, նաեւ նման են»: «Ջերեմիայի» երաժիշտները նաեւ ասել են. «Համերգում համատեղ կատարած պիեսներն ապացուցում են, որ այդ գործերը երեւի թե ստեղծվել են հենց այս հանդիպման, հենց այս երաժիշտների համար»:

Իր գրության մեջ Դանիել Երաժիշտը նաեւ շնորհակալություն է հայտնում կարծիք արտահայտող ունկնդրին՝ համերգը համբերությամբ լսելու եւ ընթերցողներին այս տեղեկությունները հաղորդելու առիթ ստեղծելու համար եւ մեջբերում մի աֆորիզմ. «Երաժշտության բովանդակությունը հասկանում են շատերը, ձեւը՝ քչերը, իսկ էությունը՝ եզակի մարդիկ»: Կարծում ենք, սա ոչ միայն երաժշտությանը, կամ առհասարակ գեղարվեստին է վերաբերում, այլեւ կյանքի ու բնության շատ երեւույթներին, նույնիսկ պարզ թվացող բաներին:

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

Լեւոն Արոնյանը դժգոհ է ՖԻԴԵ-ի որոշումից

Երկու հայ Չինաստանի մրցաշարում

Չինաստանի Նանցզին քաղաքում մեկնարկել է ՖԻԴԵ-ի 21-րդ կարգի շախմատի մրցաշարը, որի 6 մասնակիցների թվում են հայ գրոսմայստերներ Լեւոն Արոնյանը (2757) եւ Սերգեյ Մովսիսյանը (2732): Նրանք իրենց անհատական վարկանիշով մրցաշարի մասնակիցների մեջ 3-րդ եւ 4-րդ ցուցանիշն ունեն: Ավելի բարձր անհատական վարկանիշ ունեն բուլղար Վեսելին Թոփալովը (2791) եւ ուկրաինացի Վասիլի Իվանչուկը (2786): Մրցավեճին մասնակցում են նաեւ ռուսաստանցի Պյոտր Սվիդլերը (2727) եւ չին շախ-[illegible]ւս Բու Քսյանչժին (2714): Մրցաշարի մրցանակային ընդհանուր հիմնադրամը 250 հազար եվրո է, որից 80 հազարը կստանա հաղթողը: Մրցաշարն անցկացվում է 2 շրջանով:

Առաջին տուրում Լեւոն Արոնյանը սպիտակներով ոչ-ոքի ավարտեց պարտիան Վեսելին Թոփալովի հետ: Մրցակիցները խաղաղ դաշն կնքեցին 39-րդ քայլում: Ոչ-ոքի ավարտ ունեցավ նաեւ Իվանչուկ-Սվիդլեր պարտիան: Մեկնարկն անհաջող էր Սերգեյ Մովսիսյանի համար, որը սպիտակներով 58-րդ քայլին պարտվեց Բու Քսյանչժիից: Այսօր կայանալիք 2-րդ տուրում Արոնյանը սպիտակներով կխաղա Վասիլի Իվանչուկի հետ: Կկայանան նաեւ Սվիդլեր-Մովսիսյան, Թոփալով-Քսյանչժի պարտիաները:

Մինչեւ Չինաստան մեկնելը Լեւոն Արոնյանը նամակ է հղել ՖԻԴԵ-ի նախագահ Կիրսան Իլյումժինովին ու ՖԻԴԵ-ի նախագահական խորհրդին, որում իր դժգոհությունն է արտահայտում վերջերս Դրեզդենում ընդունած աշխարհի [illegible]ւաջնության անցկացման կարգի փոփոխությունից: Ըստ նախապես որոշված կարգի, աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսը պետք է վիճարկեին շախմատային թագի տերը եւ հավակնորդը: Վերջինս պետք է որոշվեր Գրան պրիի մրցաշարերում ուժեղագույնը ճանաչված շախմատիստի եւ աշխարհի գավաթակրի միջեւ կայանալիք մրցախաղում 2009-ին:

Իսկ ահա նոր մրցակարգով հավակնորդի որոշման գործընթացը զգալիորեն դժվարացվում է ու անհավասար պայմաններ են ստեղծվում եզրափակիչի ուղեգիրը վիճարկող շախմատիստների միջեւ: Հավակնորդը կորոշվի 2010-ի սեպտեմբերին 8 շախմատիստների միջեւ կայանալիք մրցաշարում: Դրան մասնակցելու իրավունք ունեն Գրան պրիի եւ աշխարհի գավաթի խաղարկության արդյունքներով 2-ական լավագույն շախմատիստները, աշխարհի չեմպիոնի կոչման մրցախաղերում անհաջողության մատնված 2 գրոսմայստերները, անհատական բարձր վարկանիշ ունեցող, բայց ուղեգիր նվաճած շախմատիստը: 8-րդ մասնակցին կընտրեն մրցաշարի կազմակերպիչները:

Այսպիսով, ստացվում է, որ, օրինակ՝ Լեւոն Արոնյանն ու Մագնուս Կառլսենը հավակնորդների մրցաշարին մասնակցելու համար պետք է հաջող հանդես գան Գրան պրիի խաղարկությունում կամ աշխարհի գավաթի խաղարկությունում, իսկ օրինակ՝ Վեսելին Թոփալովը կամ Վլադիմիր Կրամնիկը պարտվելով էլ իրենց տեղը կարող են ապահովել ուժեղագույնների մրցավեճում:

Լեւոն Արոնյանը կոչ է արել Իլյումժինովին եւ ՖԻԴԵ-ի նախագահական խորհրդին, որի նիստում պետք է հաստատվի նոր մրցակարգը, առանց շախմատիստների հետ խորհրդակցելու, որոշումներ չընդունել: Նա հասկացնել է տվել, որ ինչպես Մագնուս Կառլսենը, ինքն էլ հնարավոր է հրաժարվի Գրան պրիի խաղարկությունից, որի առաջատարն է ներկայումս: ՖԻԴԵ-ի որոշումից դժգոհել է նաեւ Վեսելին Թոփալովը, թեեւ նոր մրցակարգը նրան ավելի ձեռնտու է:

Աշոտ Կիրակոսյանը ստանձնեց «Արարատի» ղեկը

Վարուժան Սուքիասյանի հրաժարականից հետո «Արարատ» ֆուտբոլային ակումբի ղեկավարությունը բավական օպերատիվորեն լուծեց թիմի գլխավոր մարզչի հարցը: Ինչպես տեղեկացանք ակումբից, «Արարատի» ղեկը վստահվել է Աշոտ Կիրակոսյանին: Նրա ընտրության հարցում «Արարատի» ղեկավարությունը հաշվի է առել ինչպես Աշոտ Կիրակոսյանի մարզչական զգալի փորձը, այնպես էլ այն, որ վերջինս անցած մրցաշրջանից աշխատում է թիմում եւ լավ ծանոթ է ֆուտբոլիստների խաղային ունակություններին:

Մարզչական աշխատանքում Աշոտ Կիրակոսյանին կօգնի նախկին արարատցի Տիգրան Գոտեյանը, որը երկար տարիներ հանդես է եկել «Արարատի» կազմում՝ դառնալով Հայաստանի չեմպիոն ու գավաթակիր: Ֆիզպատրաստության հարցերով կզբաղվի հանրապետության փորձառու մասնագետներից մեկը՝ Վահան Նիկոլյանը: «Արարատում» աշխատանքը կշարունակի դարպասապահների մարզիչ Տիգրան Ասլանյանը:

Աշոտ Կիրակոսյանը մարզչական գործունեությունը սկսել է դեռեւս 1984-ից՝ աշխատելով հանրապետության տարբեր թիմերում ու հավաքականներում: 1993-97-ին նա մարզչական գործունեություն է ծավալել Սիրիայում՝ մարզելով տեղի թիմերը: 1998-ին նրա գլխավորությամբ առաջին խմբում հաջող ելույթներ ունեցավ նորաստեղծ ՆՇՄՄ-ն, որը գավաթի խաղարկությունում հասավ մինչեւ քառորդ եզրափակիչ: 1999-ին նրա ղեկավարությամբ հաջողության հասավ «Դինամոն»՝ նվաճելով բարձրագույն խմբի ուղեգիր: Այնուհետեւ Կիրակոսյանն աշխատել է Ավստրալիայում, իսկ 2004-06-ին մարզել է «Դինամո-Զենիթը», որը բավական մարտունակ կոլեկտիվ էր: Անցած մրցաշրջանի կեսերից Աշոտ Կիրակոսյանն աշխատում է «Արարատում» սկզբում որպես «Արարատ-2-ի» գլխավոր մարզիչ, այնուհետեւ ակումբի մանկապատանեկան մարզադպրոցի տնօրեն: Ակումբի ղեկավարությունը հույս ունի, որ նոր գլխավոր մարզչին կհաջողվի պահպանել «Արարատի» նվաճած դիրքերը եւ նոր մրցաշրջանում էլ թիմը հաջող մրցելույթներ կունենա:

Ինչպես հայտնի է, հունվարին «Արարատը» մասնակցելու է «Համագործակցության գավաթի» մրցաշարին: Շուտով թիմը կվերադառնա արձակուրդից եւ կսկսի նոր մրցաշրջանի նախապատրաստությունը: Մեզ մնում է հաջողություն մաղթել Աշոտ Կիրակոսյանին այս բարդ ու պատասխանատու աշխատանքում:

Դել Պիեռոն Իտալիայի լավագույն մարզիկ

Թուրինի «Յուվենտուսի» ավագ Ալեսանդրո Դել Պիեռոն ճանաչվել է Իտալիայի լավագույն մարզիկ իտալական RAI հեռուստաալիքի անցկացրած հարցման արդյունքներով: Նա հավաքել է ընդհանուր ձայների 46,33 տոկոսը: Երկրորդ տեղը զբաղեցրել է համաշխարհային մոտոարշավորդ Վալենտինո Ռոսին (23, 95 %): Լավագույն եռյակը եզրափակել է Պեկինի օլիմպիական խաղերի չեմպիոն, մարաթոնյան վազքի մասնակից Ալեքս Շվարցերը (15, 73 %):

Խուանդե Ռամոսի հաղթական նորամուտը

Մադրիդի «Ռեալի» գլխավոր մարզչի պաշտոնում Խուանդե Ռամոսի նորամուտը հաջող անցավ: Նրա սաները չեմպիոնների լիգայի խմբային մրցաշարի վերջին խաղում սեփական հարկի տակ 3-0 հաշվով պարտության մատնեցին «Զենիթին»: Մադրիդցիների կազմում արդյունավետ խաղով աչքի ընկավ թիմի ավագ եւ լավագույն ռմբարկու Ռաուլը՝ խփելով 2 գոլ: Մեկ գնդակ իր օգտին գրանցեց Ռոբբենը: Ռաուլը չեմպիոնների լիգայի մրցաշարերում խփած գոլերի թիվը հասցրեց 64-ի: Այս ցուցանիշը ռեկորդային է:

«Ռեալը» «H» խմբում 12 միավորով գրավեց 2-րդ տեղը: Նույնքան միավոր ունի նաեւ առաջին հորիզոնականը զբաղեցրած «Յուվենտուսը»: Սակայն ի տարբերություն «Ռեալի», իտալական ակումբը չկարողացավ հաղթել մրցաշարի նորեկ Բելառուսի չեմպիոն ԲԱՏԷ-ին: Հաշիվը չբացվեց, թեեւ «Յուվենտուսը» 11 մ հարվածի իրավունք էր ստացել: Յովինկոն չկարողացավ գրավել ԲԱՏԷ-ի դարպասը: Նրա հարվածը շեղ էր: Այսպիսով, ԲԱՏԷ-ն խմբում դարձավ միակ թիմը, որը պարտություն չկրեց «Յուվենտուսից»:

Խաղից հետո թիմերի մարզիչները հետեւյալ կարծիքն են արտահայտել:

Վիկտոր Գոնչարենկո (ԲԱՏԷ)-Այսօրվա խաղից գոհ եմ: Թեեւ խմբում վերջին տեղը զբաղեցրինք, սակայն գոհ եմ թիմի ելույթներից: «Յուվենտուսը» հոյակապ թիմ է, սակայն երկու հանդիպումներում էլ մենք միավոր վաստակեցինք: Մեզ համար շատ օգտակար էր չեմպիոնների լիգայում խաղալը, քանի որ հնարավորություն ունեցանք ուժերը չափելու ուժեղ ակումբների հետ: Հուսով ենք, որ հաջորդ տարի կրկին կմասնակցենք չեմպիոնների լիգայի խմբային մրցաշարին եւ կկարողանանք մտնել 1/8 եզրափակիչ:

Կլաուդիո Ռանյերի («Յուվենտուս»)-Մենք կատարեցինք գլխավոր խնդիրը՝ խմբում գրավեցինք առաջին տեղը, ինչպես նաեւ «Միլանի» հետ խաղից առաջ խուսափեցինք վնասվածքներից: Ձգտում էինք հաղթել նաեւ այս խաղում, սակայն գրոհների եզրափակիչ փուլում պակասում էր դիպուկությունը: Մրցակիցը բավական արագ էր գործում, լավ կոմբինացիաներ էր կազմակերպում: 1/8 եզրափակիչում մեզ համար միեւնույն է, թե ում հետ կխաղանք, քանի որ մենք բարդ խմբում կարողացանք հաղթող ճանաչվել:

Ավարտական տուրի 8 հանդիպումներից միայն երկուսում խաղարկվեցին ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի երկու ուղեգրերը: Դրանց տիրացան իտալական «Ֆիորենտինան» ու Կիեւի «Դինամոն»: «F» խմբում հանդես եկող «Ֆիորենտինային» «Ստյաուայի» հետ մրցավեճում բավարարում էր նույնիսկ ոչ-ոքին: Իսկ ահա ռումինացիներին միայն հաղթանակ էր հարկավոր: Հաջողությունն ուղեկցեց «Ստյաուային», որին հաղթանակ պարգեւեց Ջիլարդինոյի խփած միակ գոլը: «F» խմբի հաղթող դարձավ Մյունխենի «Բավարիան», որը չեմպիոնների լիգայի խմբային մրցաշարում առանց պարտության հանդես եկավ: Հյուրընկալվելիս գերմանացի ֆուտբոլիստները 3-2 հաշվով առավելության հասան Ֆրանսիայի չեմպիոն «Լիոնի» նկատմամբ, որն առաջին պարտությունը կրեց: «Բավարիայի» հաղթանակը դեռեւս առաջին խաղակեսից հետո արդեն կասկած չէր հարուցում, քանի որ թիմը 3 անգամ կարողացավ գրավել մրցակցի դարպասը:

ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի խաղարկությունում պայքարը կշարունակեն նաեւ Կիեւի «Դինամոյի» ֆուտբոլիստները: Նրանք սեփական հարկի տակ 1-0 հաշվով առավելության հասան «Ֆեներբահչեի» նկատմամբ: Կիեւցիների հաղթանակն ապահովեց Երոմենկոն: Մարզիչների կարծիքն այսպիսին է:

Յուրի Սյոմին («Դինամո»)-Շատ դժվար խաղ էր, քանի որ խաղաքարտի վրա էր դրված ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի մրցաշարի ուղեգիրը: Կարեւորը խաղի արդյունքն էր, ուստի մենք մեծ ուշադրություն էինք դարձրել պաշտպանությանը: Կազմի ընտրության հարցում էլ դժվարություններ կային: Տղաներից գոհ եմ, քանի որ իրենց բոլոր ուժերը ներդրեցին պայքարում: Ուրախ ենք, որ մրցաշրջանն ավարտեցինք լավ արդյունքներով: Շնորհավորում եմ նաեւ «Մետալիստին» ու «Շախտյորին»: Առաջին անգամ ուկրաինական երեք թիմեր իրավունք են ստացել գարնանը շարունակելու պայքարը եվրոգավաթների համար: Սա ուկրաինական ֆուտբոլի համար մեծ հաջողություն է:

Լուիս Արագոնես («Ֆեներբահչե»)-Մենք չկարողացանք գոլային անհրաժեշտ պահեր ստեղծել եւ գոնե դրանցից մեկն օգտագործել: Բացի այդ, պաշտպանությունում էլ հնարավոր էր ճշգրիտ գործել առանց գնդակի: Անցած տարի այլ թիմ ունեինք: Սակայն կներդնենք բոլոր ուժերը Թուրքիայի առաջնությունում եւ գավաթի մրցաշարում հաջող հանդես գալու համար:

Այսպիսով, Կիեւի «Դինամոն» «G» խմբում գրավեց 3-րդ տեղը: Իսկ խմբի հաղթողը որոշվեց «Պորտո»-«Արսենալ» խաղում: Հյուրերը խաղադաշտ էին դուրս եկել առանց հիմնական կազմի մի խումբ ֆուտբոլիստների, ինչն էլ իր ազդեցությունն ունեցավ: «Պորտոն» հաղթեց 2-0 հաշվով:

«E» խմբում «Մանչեսթր Յունայթեդը» թեեւ սեփական հարկի տակ ոչ-ոքի (2-2) խաղաց դանիական «Օլբորգի» հետ, սակայն 10 միավորով գրավեց առաջին տեղը: Մյուս խաղում «Սելթիկը», որ 5 միավորով եզրափակեց աղյուսակը, առաջին հաղթանակը տոնեց՝ 2 անպատասխան գնդակ խփելով «Վիյառեալի» դարպասը: Վերջինս առաջին պարտությունը կրեց:

Էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Ձեռնարկատիրության աջակցության ծրագրերի 97 տոկոսն իրականացվում է մարզերում

2009-ին ՓՄՁ-ների պետական աջակցությունը կկազմի 273 մլն դրամ

2009-ին փոքր եւ միջին ձեռնարկատիրության (ՓՄՁ) պետական աջակցությունը կկազմի 573 մլն դրամ՝ 2008-ի 450 մլն դրամի փոխարեն: Կառավարության ընդունած ՓՄՁ աջակցության պետական ծրագրի մասին երեկ մանրամասներ հաղորդեց էկոնոմիկայի փոխնախարար **Արա Պետրոսյանը**: Ըստ փոխնախարարի, վարչապետը եւս այս ծրագիրը կարեւորում է, քանի որ 2009-ի հնարավոր մարտահրավերների դիմագրավելուն ուղղված հերթական խոշոր քայլերից մեկն է:

Նախատեսվում է ընդլայնել ՓՄՁ աջակցության կենտրոնների ցանցը մարզերում: Մասնավորապես՝ Արագածոտնի մարզի Թալին քաղաքում կբացվի նոր կենտրոն, որի համար հատկացվել է 68 մլն դրամ, իսկ այս տարի Վանաձորում եւ Կապանում նման կենտրոնների բացման համար հատկացվել է 55 մլն դրամ:

Վարկերի սուբսիդավորումը կշարունակվի, քանի որ, ինչպես նշեց Արա Պետրոսյանը, հաճախ ձեռնարկությունները տարբեր ծրագրերով վարկեր ստանալու դիմում են ներկայացնում, սակայն տոկոսադրույքների չափը զսպող գործոն է: Պետությունը կաջակցի՝ վճարելով տոկոսադրույքի որոշ մասը:

Սկսնակ գործարարներին ձեռներեցության աջակցության համար եկող տարի կհատկացվի շուրջ 70 մլն դրամ՝ այս տարվա 60 մլն-ի դիմաց: Արա Պետրոսյանի հավաստմամբ, պետության աջակցությունն այս մասով շատ կարեւոր է, քանի որ ծրագրերի 97 տոկոսն իրականացվում է հանրապետության մարզերում, հատկապես՝ հեռավոր, բարձրլեռնային եւ սահմանամերձ բնակավայրերում: Ուշադրության կենտրոնում կլինեն նաեւ սուբյեկտներում ժամանակակից տեխնոլոգիաների ներդրման հարցերը: Այս բաղադրիչի համար նախատեսված է 5 մլն դրամ:

ՓՄՁ զարգացման աջակցության կենտրոնը 80 տոկոսով ֆինանսավորելու է ՓՄՁ-ների հաշվապահական հաշվառման ծառայությունները, քանի որ շատ ժամանակ սկսնակ ձեռներեցները դժվարանում են անձնական հաշվապահ պահել: Ծրագրով աջակցություն է նախատեսվում նաեւ փոքր ձեռնարկությունների արտադրանքը շուկայում առաջ մղելու հարցում, օգնելով նրանց մասնակցելու խոշոր միջազգային ցուցահանդեսներին: Էկոնոմիկայի փոխնախարարը հույս հայտնեց, որ պետական ֆինանսավորման այս ծրագրերին կմիանան եւ ներդրումներ կկատարեն նաեւ միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունները:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

«Կոնվերս բանկը» պարտատոմսեր թողարկեց

«Կոնվերս բանկը» երեկ հանդես եկավ բանկային նոր գործիքով, թողարկելով անվանական միջնաժամկետ արժեկտրոնային պարտատոմսեր: Պարտատոմսերի ընդհանուր ծավալը կկազմի 1,5 մլրդ դրամ, կթողարկվի 50 հազար պարտատոմս՝ յուրաքանչյուրը 30 հազար դրամ անվանական արժեքով 3 տարի ժամկետով: Երեկ հայտարարվեց թողարկման առաջին տրանշի տեղաբաշխման մասին 300 մլն դրամ ծավալով, տարեկան 10, 64 տոկոս եկամտաբերությամբ: Նախատեսվում է, որ պարտատոմսերը կթողարկվեն եւ կտեղաբաշխվեն 5 տրանշով:

ՖՈՏՈԼՈՒՐ

Պարտատոմսերի թողարկման շնորհանդեսի ժամանակ «Կոնվերս բանկ»-ի գործադիր տնօրեն **Արտաշես Ղուկասյանը** այն համոզմունքը հայտնեց, որ 3 տարվա ժամկետը գրավիչ է, քանի որ երկարաժամկետ ներդրման հնարավորություն է տալիս: Բացի այդ տեղաբաշխող ընկերությունը պարտավորություն է վերցնում ցանկացած ժամանակ հետ գնել պարտատոմսերը: Ըստ Արտաշես Ղուկասյանի, տարին բավական հաջող է եղել բանկի գործունեության համար եւ իրենք կարողացել են իրականացնել բոլոր նախանշված ծրագրերը, մասնավորապես ընդլայնել վարկային ներդրումները երկրի տնտեսության մեջ:

«Ավելացել է հաճախորդների թիվը, ամրապնդվել են մեր դիրքերը շուկայում: Բնականաբար նման հաջողակ տարին պետք է ավարտեինք ինչ-որ նորամուծությամբ, նոր գործիք ներկայացնելով: Վաղուց ծրագրվում էր, որ մեր ներդրումային գործիքների շարքը պետք է համալրվի երկարաժամկետ նոր հնարավորությամբ կամ բանկային գործիքով՝ ինչպիսին է պարտատոմսը: Այն թողարկվում է 3 տարի ժամկետով եւ առաջինն է բանկային համակարգում իր ժամկետի առումով ու բնույթով: Համոզված եմ, որ այս գործիքը թույլ կտա նաեւ դիվերսիֆիկացնել ներդրումները բանկում», նշեց բանկի գործադիր տնօրենը:

Պարտատոմսերի տեղաբաշխումն իրականացնելու է «Կապիտալ Ասեթ Մենեջմենթ» ընկերությունը: Վերջինիս տնօրեն **Տիգրան Կարապետյանը** հայտնեց, որ բոլոր տրանշներով տեղաբաշխված պարտատոմսերը շրջանառվելու են Հայաստանի ֆոնդային բորսայում:

Ինչպես հայտնեց «Կոնվերս բանկի» փոխտնօրեն **Տիգրան Դավթյանը**, 2009-ին ակնկալվում է բանկի շահույթը ավելացնել 25 տոկոսով, իսկ վարկային պորտֆելը՝ 50 տոկոսով: Նրա կանխատեսմամբ, հաճախորդներից ներգրավվող միջոցները կաճեն 40 տոկոսով, իսկ հաճախորդների քանակը կավելանա 27,5 տոկոսով:

Ա. Մ.

ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

Բուլղարական կողմի հետ քննարկվել են փոխադրումների բարելավման հնարավորությունները

Դեկտեմբերի 9-10 Բուլղարիայում տեղի է ունեցել առեւտրատնտեսական եւ գիտատեխնիկական համագործակցության հարցերով հայ-բուլղարական միջկառավարական հանձնաժողովի հինգերորդ նիստը: Ինչպես տեղեկացանք տրանսպորտի եւ կապի նախարարության մամուլի քարտուղար **Սուսան Տոնոյանից**, ի թիվս նիստի ընթացքում քննարկված այլ հարցերի, անդրադարձ է կատարվել միջազգային ավտոմոբիլային հաղորդակցության նոր՝ ազատականացված համաձայնագրի ստորագրման հնարավորությանը: Այն քննարկելու նպատակով կողմերը կրկին կհանդիպեն 2009-ի առաջին եռամսյակում:

Հայկական կողմն իր մտահոգությունն է հայտնել, որ բուլղարական ընկերության կողմից շահագործվող Նովոռոսիյսկ-Բուրգաս-Փոթի ավտոմոբիլա-լաստանավային երթուղին լիովին չի բավարարում բեռնափոխադրումների պահանջարկը, առաջարկելով ուսումնասիրել նշված երթուղում լրացուցիչ լաստանավի շահագործման հնարավորությունները: Կարեւորել է նաեւ Երեւան-Սոֆիա-Երեւան ուղիղ ավիաչվերթի կազմակերպումը: Բուլղարական կողմն իր պատրաստակամությունն է հայտնել այդ չվերթը հայկական ընկերության միջոցով սպասարկելու դեպքում ստեղծել բոլոր հնարավորությունները:

Ա. Ծ.

Լեհ փորձագետները հանդիպեցին ԵՊՀ ուսանողների հետ

Երեւանի պետական համալսարանի միջազգային հարաբերությունների ֆակուլտետում ավանդույթ է դարձել Հայաստանի Հանրապետությունում օտարերկրյա դեսպանների, արտասահմանյան երկրներում ՀՀ դեսպանների, միջազգային կազմակերպությունների, կառավարական եւ ոչ կառավարական կազմակերպությունների, երեւանյան գրասենյակների ներկայացուցիչների հետ հանդիպումը: ՀՀ-ում գտնվող օտարերկրյա որոշ դեսպանների հետ հանդիպումների ընթացքում պայմանավորվածություն է ձեռք բերվել, որ ԵՊՀ ուսանողներն իրենց արտադրական պրակտիկան անցկացնեն դեսպանատներում:

Երեկ ԵՊՀ Պալյանների անվան դահլիճում տեղի ունեցավ հանդիպում լեհ փորձագետների՝ դիվանագետ **Մարիան Ստաշեւսկու** եւ Լոձի համալսարանի պրոֆեսոր **Անջեյ դե Լազարիի** հետ:

Ուսանողների եւ դասախոսների հետ հանդիպմանը ներկա էին նաեւ ՀՀ-ում Լեհաստանի դեսպան **Տոմաշ Կնոտհեն**, ԵՊՀ միջազգային հարաբերությունների ֆակուլտետի դեկան **Գեղամ Պետրոսյանը** եւ այլ դասախոսներ:

Հանդիպման թեման էր՝ «Միջազգային կազմակերպությունները եւ Հարավային Կովկասի հակամարտությունները»:

Լեհաստանից Հայաստան ժամանած փորձագետները ներկայացրին այն հանրահայտ իրողությունները, թե աշխարհում առկա հիմնախնդիրների լուծման համար ինչպիսի մոտեցումներ են հարկավոր, եվրոպացին ինչ է մտածում՝ ԼՂՀ խնդրի կարգավորման, Հարավային Օսիայի, Աբխազիայի անկախության ճանաչման մասին:

Ստեփան Գրիգորյանը, որ գլխավորում է «Գլոբալիզացիայի եւ տարածաշրջանային համագործակցության վերլուծական կենտրոնը», տեղեկացրեց, որ իրականացվում են տարբեր ծրագրեր նաեւ Լեհաստանի կառավարության հետ. անցկացվում են պարապմունքներ, հանդիպումներ, դասընթացներ ուսանողների հետ:

Վերջինիս խոսքերով՝ փորձագետներ Մարիան Ստաշեւսկին, ինչպես նաեւ Անջեյ դե Լազարին հայտնի մարդիկ են: Վարշավայի համալսարանի պրոֆեսոր Ստաշեւսկին երկար ժամանակ աշխատել է ՄԱԿ-ի շրջանակներում՝ զբաղվել Աբխազիայի հիմնախնդիրներով, եւ եկել է իր փորձը ցույց տալու նաեւ ուսանողներին:

«Ռուս-վրացական պատերազմից հետո պետք էր հասկանալ, թե ինչպես լուծել Ղարաբաղի, Աբխազիայի խնդիրները, որպեսզի կրկին պատերազմներ չառաջանան: Այդ փորձն ունի նաեւ Լեհաստանը: Լեհ-գերմանական, լիտվական խնդիրները շատ լուրջ էին, բայց իրենք կարողացան հաշտեցման ուղի գտնել: Այդ փորձը պետք է օգտագործվի նաեւ առկա հիմնախնդիրներում», նշում է Ստեփան Գրիգորյանը:

Վերջում լեհ փորձագետները պատասխանեցին ուսանողներին հետաքրքրող հարցերին:

ՆԱԻՐԻ ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Հայաստանի հրշեջ անվտանգության մասնագիտացված ծառայություններ» իրավաբանական անձանց միության խորհուրդը հայտնում է.

Համաձայն բնական գազի օգտագործման կանոնների պահանջների, այն շինություններում, որտեղ տեղադրված են կենցաղային գազասարքեր, այդ թվում ջրատաքացուցիչ, ջեռուցման սարք, օգտագործման ժամանակ՝ այրման արգասիքների հեռացման համար անհրաժեշտ է գազի սարքավորման ծխանցքին հավասար կամ մեծ տրամաչափ ունեցող ծխատար, օդի հեռացման համար արտածող օդատար շենքի տանիքից վեր դուրս բերված՝ պահանջվող բարձրությամբ:

Մարդկանց անվտանգությունը ապահովելու նպատակով «Միությունը» խորհուրդ է տալիս գազի սարքավորումներից օգտվելուց առաջ օդափոխել շինությունը, որտեղ տեղադրված է գազի սարքավորումը: Նախքան օգտվելը ստուգել ծխնելույզի քարշի առկայությունը: Քարշի առկայության դեպքում միայն օգտվել գազի սարքավորումից:

Գազասարքի օգտագործման ժամանակ ծխնելույզի քարշի նվազեցման, անսարքության, թուլության ժամանակ գազի թերայրման հետեւանքով առաջանում է ածխածնի օքսիդ /շմոլ գազ/, որը ուժեղ թունավոր գազ է եւ դրա աննշան քանակության առկայությունը շինությունում կարող է թունավորման պատճառ հանդիսանալ:

Խորհուրդ է տրվում նման դեպքերում մարել ծխնելույզը եւ նոր միայն օգտագործել գազասարքը:

Ծխաօդատար ուղիների մաքրման, վերանորոգման աշխատանքներ կատարելու համար կարող եք զանգահարել հետեւյալ հեռախոսահամարով՝ 443432:

Հոդվածը ընթերցելիս այն ընկալել որպես նպատակահարմարության տեսանկյուն:

«Հայաստանի հրշեջ անվտանգության մասնագիտացված ծառայություններ» իրավաբանական անձանց միություն
Ոչ պաշտոնական հրապարակում

«ՖԼՈՐԵՍ» ԱՃՈՒՐԴԻ ՏՈՒՆ ՍՊԸ-ն «Աղամանդ» ԵԱՀ բորսայի հարթակում իրականացնում է «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ի կողմից ներկայացված գույքի աճուրդային վաճառք՝

1. Անշարժ գույք, այդ թվում՝
ա) վարչական շենք, ընդ. մակերեսը 375,9 քմ
բ) արտադրական շինություններ, ընդ. մակերեսը 14,806 քմ
գ) հողամաս, ընդ. մակերեսը 11,336 հա:
Մեկնարկային գինը՝ 800,000,000 դրամ:
2. Հացամթերքների արտադրության սարքավորումներ, 83 անվանում:
Մեկնարկային գինը՝ 150,370,000 դրամ:

Հասցե՝ ՀՀ, ք. Սեւան, Երիտասարդական 1:

Գույքի վաճառքը իրականացվում է համալիր:

Աճուրդի փուլերը՝ դասական եւ հոլանդական եղանակներով 15.01.2009-ից մինչեւ 30.06.2009 յուրաքանչյուր աշխատանքային օր, ժ. 13.00-ից, ք. Երեւան, Ագաթանգեղոսի 6/1 հասցեում: Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմել՝ հեռ. 56-52-28 կամ նամակագրել e-mail: ycre@intertel.am

www.azg.am

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-29-60

Լրատուական գործունէութիւն իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետութեան 47: Պետական գրանցման վկայականի համարը՝ 02 Ա N 047261, տրւած՝ 17.02.00 թ.:
Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Յակոբ Աւետիքեան: Տպաքանակ՝ 3000, ստորագրուած է տպագրութեան՝ 11.12.2008, գինը՝ 100 դրամ, տպագրւում է «Տիգրան Մեծ» հրատարակչութեան տպարանում՝ Արշակունեաց 2: